

'Jeugd in beeld'

Kadernotitie Integraal Jeugdbeleid
2009 tot en met 2013

vastgesteld door de gemeenteraad op 18 december 2008



GEMEENTE
het Bildt

Inleiding	3
Hoofdstuk 1	
Situatieschets jeugd in het Bildt	6
§ 1.1 De doelgroep	
§ 1.2 Karakter van het Bildt	
Hoofdstuk 2	
Samenwerking van ketenpartners	9
§ 2.1 Centrum Jeugd en Gezin	
§ 2.2 Zorg Advies Team	
Hoofdstuk 3	
Gezonde leefstijl	13
§ 3.1 Alcohol	
§ 3.2 Jeugdgezondheid	
Hoofdstuk 4	
Werken aan een goede toekomst	17
§ 4.1 Voorschoolse ontwikkeling	
§ 4.2 Scholing en vorming	
§ 4.3 Werk en inkomen	
Hoofdstuk 5	
Jongerenparticipatie	21
§ 5.1 Politieke participatie	
§ 5.2 Maatschappelijke participatie	
Hoofdstuk 6	
Vrijtijdsbesteding	25
§ 6.1 Activiteiten vrije tijd	
§ 6.2 Hutten en caravans	
§ 6.3 Speeltuinen	
§ 6.4 Sportontmoetingsplek	
§ 6.5 Veiligheid	
Lijst gebruikte afkortingen	31
Overzicht resultaten	32



De jeugd het ‘e toekomst, ok in ôns gemeente. Om ‘n goeie basis foor die toekomst te lêgen, is ‘t fan belang om te infesteren in ôns kines en ôns jongereand. Deuze netisy stelt dêr de kaders foor. De inhoud is met tot stand kommen danksij de inbring fan jongeren en ferskillende maatskappelike organisasys. Hur betrok-kenhyd en inset is och soa weerdefol en toant ‘n groat draagflak foor gemeentelik jeugdbelaid. Ok gâf de dvd ‘ Jongeren in Beeld’, maakt deur jongeren, och soa feul enerzjy om met deuze netisy an ‘e gang te gaan.

Ik fyn ‘t ferfelend dat ‘t jongereand faak soa negatyf in ‘t nijs komt. Met ‘t groatste part fan ôns jeugd gaat ‘t ommers goed. Ik wil derom niet alleen andacht frage foor de problemen fan de jonge-ren, bijfoorbeeld op ‘t gebied fan ‘t brúkken fan alkohol, maar ok kike naar ‘t entoesjasme der’t ‘e jeugd inisjatieven met andrage. ‘n Foorbeeld is ‘t plan fan ‘e jeugdhonkkemissy Ouwe-Syl om ‘n jeugdhonk te realiseren.

Wij kinne fan alles bedinke en opskrive, maar wij mâge niet fergete dat ‘e eerste ferantwoordelikhyd lait bij de ouweloi en bij de jongeren sels.

Konkrete aksy, dat is dêr’t ôns jeugd behoefte an het. Soadra’t foor alle thema’s de richting faststeld is, sette wy de skouders d’r onder.

Ik fertrou d’rop dat ‘t eerder bleken, faststelde entoesjasme en draagflak ok in ‘e útfoering bijdrage sil an ‘n súksesfol jeugdbe-laid.

Hans Kaper,
koördinerend wethouwer jeugdbelaid



Inleiding

Het is de eerste keer dat de gemeente het Bildt een integrale notitie jeugdbeleid opstelt. Deze aanpak introduceert een nieuwe manier van werken, waarbij het in essentie draait om samenwerking (zowel intern als extern) en het aanbrengen van samenhang. Bij de realisatie van deze notitie zijn - naast verschillende ambtenaren - heel nadrukkelijk ook jongeren en maatschappelijke organisaties betrokken (zie voor meer informatie de los bijgevoegde bijlage 1). Zonder hun inzet en betrokkenheid had deze notitie niet kunnen worden opgesteld!

Visie en ambities jeugdbeleid

De ambities die in deze notitie worden beschreven, zijn bepaald op basis van de algemene visie van gemeente het Bildt op het jeugdbeleid:

‘Het scheppen van voorwaarden om jeugdige burgers met uiteenlopende talenten en mogelijkheden toe te rusten voor een volwaardige deelname aan de maatschappij.’

(De gemeenteraad heeft deze visie vastgesteld bij de behandeling van de startnotitie Integraal Jeugdbeleid op 1 november 2007)

Doel van de gestelde ambities is dat de gemeente hiermee volledig voldoet aan landelijke wet- en regelgeving (breed jeugdbeleid) en krachtig de regie op zich neemt. De gemeente is vanuit haar regisserende rol verantwoordelijk voor veel terreinen van het jeugdbeleid en brengt zowel intern (de gemeentelijke organisatie) als extern (de ketenpartners waarmee wordt samengewerkt) partijen bij elkaar. De bestuurlijke verantwoordelijkheid daarvoor berust bij één van de wethouders, die optreedt als coördinator voor het gemeentelijke jeugdbeleid.

Dwarsverbanden

Deze notitie toont binnen de breedte van het jeugdbeleid diverse dwarsverbanden aan. Zo stelt Jeugdgezondheid bijvoorbeeld tot doel dat jongeren geen financiële belemmeringen mogen ondervinden om mee te doen aan maatschappelijke (sport)activiteiten. Een ander voorbeeld is de combinatie van het gemeentelijke beleid voor de welbekende ‘keten’ en de doelstellingen op het gebied van alcoholgebruik. Door de breedte van het jeugdbeleid worden ook onderlinge afhankelijkheden zichtbaar. Zo is de werking van het op te richten Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) onlosmakelijk verbonden met het Zorg Advies Team (ZAT) dat in scholen functioneert. Het is aan de gemeente om te bevorderen dat afstemming met en tussen ‘partners in de zorgketen’ soepel en doelmatig verloopt.

Uitgangspunten

De startnotitie Integraal Jeugdbeleid vormt het kader voor deze notitie. De rol van de gemeente wordt gestuurd door beleidsuitgangspunten die bij behandeling van de startnotitie zijn vastgesteld, zoals:

- De primaire verantwoordelijkheid voor de jeugd ligt, afhankelijk van de leeftijd van de jongeren, bij de jongeren zelf en/of bij de ouders;
- De gemeente is voorwaardenscheppend, met het doel dat het gezin en de jongere daarbinnen volwaardig kunnen functioneren en zich ontplooiën.

Ook is bij behandeling van de startnotitie de keuze gemaakt voor een breed jeugdbeleid, waarbij de gemeente optreedt als regisseur in het lokale domein. De gemeente aanvaardt daarmee de eindverantwoordelijkheid voor beleidsterreinen die met jeugd te maken hebben, voor zover deze tot de gemeentelijke verantwoordelijkheid behoren. Soms zijn rijk en provincie eindverantwoordelijk op grond van wet- en regelgeving. Zo valt bijvoorbeeld het Bureau Jeugdzorg onder provinciale sturing. Sommige onderwerpen in deze notitie betreffen verplichtingen die door het rijk zijn opgelegd, zoals het Centrum voor Jeugd en Gezin, het Elektronisch Kind-dossier en de Verwijsindex.

In deze notitie is er bewust voor gekozen niet alle beleids-terreinen die iets met jeugd te maken hebben, te beschrijven. Op basis van de thema’s uit de startnotitie beperken wij ons tot de terreinen waar actuele ontwikkelingen acties verlangen. Deze ontwikkelingen zijn representatief voor ‘ons’ gemeentelijk jeugdbeleid. De thema’s die niet worden uitgewerkt, zoals roken en seksualiteit, geven in onze gemeente geen aanleiding tot het opstellen van eigen beleid.

Achtergrond

In hoofdstuk 1 wordt eerst een beeld geschetst van de doelgroep en van het karakter van de gemeente het Bildt. Volgens de statistieken is er op het Bildt sprake van een achterstands-situatie. Tegelijkertijd past het bijbehorende beeld van grauwe, verpauperde en anonieme stadswijken vol autodampen totaal niet bij onze open, groene plattelandsgemeente. Toch spelen genoemde factoren wel degelijk een rol. Sterker nog, ze bepalen de ‘drive’ voor deze notitie jeugdbeleid. Want onze jeugd verdient alle aandacht en energie! Daarbij wordt bewust ingezet op zoveel mogelijk samenwerking binnen de Middelsee Gemeenten, want bijvoorbeeld voor opleiding of werk zijn gemeentegrenzen volstrekt onbelangrijk.

Tot slot

Met vaststelling van deze kadernotitie is het jeugdbeleid nog niet ‘af’. Op bepaalde onderdelen worden concrete uitvoerings-notities opgesteld, die de grondslag vormen voor de uitvoering van het beleid. Op sommige terreinen is al beleid gemaakt en uitgewerkt; in die gevallen is het integrale jeugdbeleid de paraplu waaronder de verbinding wordt gemaakt met verwante terreinen (in die gevallen verwijzen wij in de tekst naar onderliggende beleidsstukken). Ter afsluiting van deze notitie wordt een overzicht van de collegevoorstellen en de financiële consequenties gegeven.

In deze notitie draait het niet alleen om zorgen over en problemen met jeugd. Het gaat nadrukkelijk ook over mogelijkheden om het leven op het Bildt voor de jeugd te veraangenamen. De gemeente kan daarin een belangrijke rol vervullen, bijvoorbeeld door lokale voorwaarden te scheppen voor sportbeoefening, vrijetijdsbesteding en maatschappelijke participatie. Alvorens

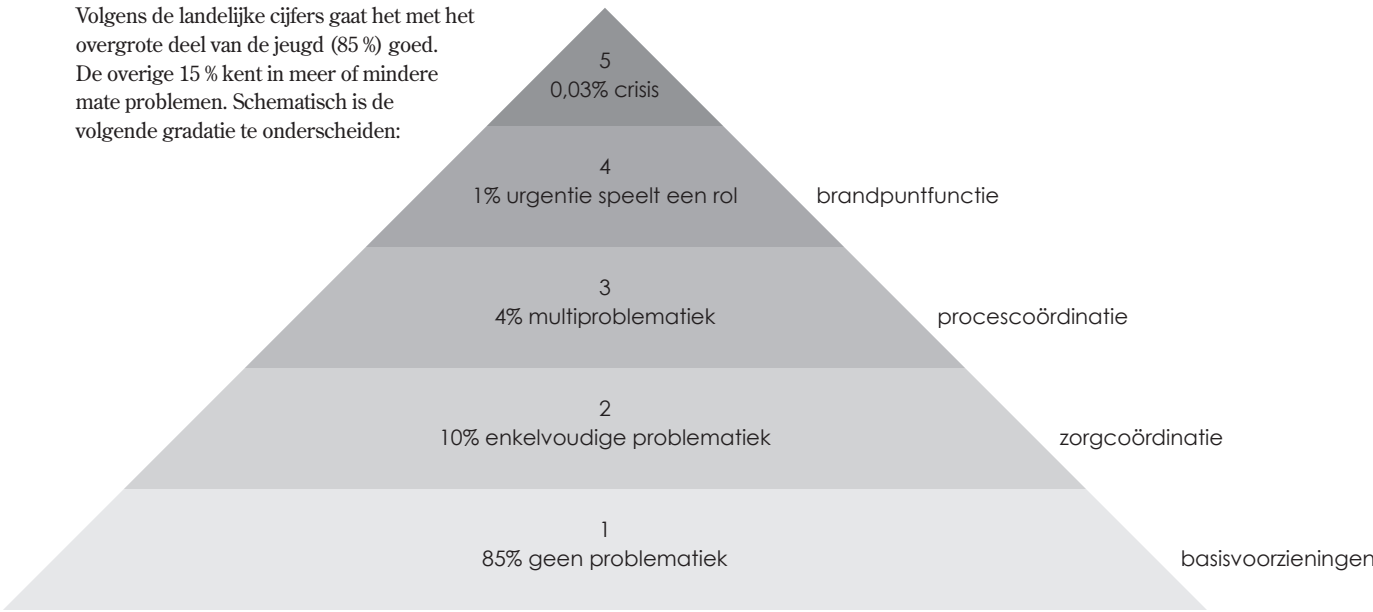
in te gaan op de diverse beleidsterreinen, biedt dit hoofdstuk inzicht in de doelgroep en in de kenmerken van de situatie voor de jeugd in onze gemeente.

§ 1.1 De doelgroep

Het gemeentelijk integrale jeugdbeleid betreft alle jeugd van 0-25 jaar die in de gemeente het Bildt woont.

Leeftijdscategorie	1-1-2005	1-1-2006	1-1-2007	1-1-2008
0 - 4	580	554	551	533
4 - 12	1235	1236	1244	1192
12 - 18	983	1012	851	886
19 - 25	685	663	782	765
Totaal 0 - 25:	3483	3465	3428	3376

Volgens de landelijke cijfers gaat het met het overgrote deel van de jeugd (85 %) goed. De overige 15 % kent in meer of mindere mate problemen. Schematisch is de volgende gradatie te onderscheiden:



Rechts van de piramide wordt de functie c.q. aanpak van de betreffende probleemcategorie genoemd. Deze functie c.q. aanpak wordt uitgewerkt in een uitvoeringsnotitie over het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG). Vanaf het niveau van ‘multiproblematiek’ en hoger is het Bureau Jeugdzorg Fryslân betrokken. Aan de afstemming tussen CJG en het Bureau Jeugdzorg wordt in genoemde uitvoeringsnotitie aandacht geschonken, omdat een goede aansluiting wenselijk is.

De ‘piramide’ op pagina 6 weerspiegelt de landelijke cijfers. Onderstaand volgen specifieke gegevens van het Bureau Jeugdzorg voor de Middelsee Gemeenten.

Gemeente	jaar	Vrijw. hulp	Jeugdreclassering	Onder toezichtstelling	Intensieve behandeling	AMK*
het Bildt	2005	17	1	0	0	15
	2006	45	4	3	2	16
	2007	48	3	6	2	54
Ferw.deel	2005	20	1		0	7
	2006	26		2	0	14
	2007	29	5	3	1	13
Leeuw.deel	2005	14	4		0	11
	2006	39		3	0	15
	2007	55	2	3	0	28
Men.deel	2005	23	1	3	0	12
	2006	45	8	2	0	6
	2007	56	3	1	0	29

* Advies- en Meldpunt Kindermishandeling

§ 1.2 Karakter van het Bildt

Gemeente het Bildt staat bekend om zijn plattelandskarakter, de rust en de ruimte. In de dorpen kunnen mensen elkaar ‘plaatsen’. Kinderen kunnen ook zonder een nationale straat-speeldag rustig op straat spelen en zelfstandig vriendjes bezoeken. Het is veilig en er is veel groen en frisse lucht. Bovendien wordt het zicht op de prachtige luchten niet belemmerd door hoog opgetrokken flatgebouwen. Deze aspecten worden soms wel eens uit het oog verloren of vanzelfsprekend gevonden, maar het zijn de kernwaarden van onze gemeente.

Een belangrijk aandachtspunt is dat het aantal kinderen met een lage sociale status relatief hoog is in de gemeente het Bildt. Bovendien is opvallend dat zich in onze gemeente vrij veel zorgmijders (gezinnen die niet openstaan voor zorg) en vluchtgezinnen (gezinnen die elders hun problemen ontvluchten) vestigen. Het is bekend dat gemeenten in het

noordelijke kustgebied verhoudingsgewijs een zwakke sociale structuur hebben. Dat komt door factoren als een gemiddeld laag opleidingsniveau, lage inkomens en een hoge werkloosheid. Uit de ‘nulmeting armoedebeleid’ 2008 van de provincie Fryslân blijkt het volgende:

- Landelijk woont ruim 16% van de kinderen in een achterstandswijk. In Fryslân is dit bijna het dubbele, namelijk: 31 %.
- Van de gemeenten in Fryslân komt het hoogste percentage kinderen in een achterstandswijk voor in de gemeente het Bildt, namelijk: 88,18%.
- In Fryslân leeft in 2006 bijna 6% van de jeugd in de leeftijd van 0 t/m 17 jaar in een uitkeringsgezin (dat betreft dus ruim 8.000 kinderen en jongeren). Het landelijke percentage is bijna 7%. De percentages van de Middelsee Gemeenten in 2006 zien er volgens het CBS als volgt uit:

Gemeente	kinderen in uitkeringsgezinnen	kinderen in achterstandswijken
het Bildt	4,15%	88,18%
Ferwerderadiel	3,25%	37,74%
Leeuwarderadeel	3,04%	6,57%
Menaldumadeel	1,47%	2,20%

Zie de los bijgevoegde bijlage 3 voor enkele onderzoeken die betrekking hebben op bovenstaande percentages.



Om jeugdbeleid zo stevig mogelijk op de kaart te zetten, is samenwerking essentieel. Dat geldt voor instellingen die binnen de gemeente het Bildt met kinderen en/of jongeren te maken hebben, maar het is ook wenselijk om aan te sluiten bij initiatieven op regionaal of provinciaal niveau.

Dit hoofdstuk is gebaseerd op onderstaande bepalingen uit de startnotitie:

- Beleidsuitgangspunten:**
- a. Het kind /de jongere staat centraal.
 - b. De levensloop van het kind/jongere als leidraad (doorlopende lijn 0-25).
 - c. De primaire verantwoordelijkheid voor de jeugd ligt, afhankelijk van de leeftijd van de jongeren, bij de jongeren zelf en/of bij de ouders.
 - d. De gemeente investeert in jongeren.
 - e. De gemeente wil behouden wat goed is en vernieuwen wat beter kan.
 - f. De gemeente is voorwaardenscheppend, met het doel dat het gezin en de jongere daarbinnen volwaardig kunnen functioneren en zich ontplooiën.

- Randvoorwaarden:**
- Daar waar nodig samenwerking met andere gemeenten en de provincie; elkaar versterken.
 - Maatschappelijke organisaties betrekken bij de ontwikkeling, uitvoering en evaluatie van integraal jeugdbeleid.

- Thema's:**
- a. Het optimaliseren van zo probleemloos mogelijk opgroeien en opvoeden.
 - b. Het verkrijgen van inzicht in risicokinderen door het ontwikkelen van een ketenaanpak en/of keten-samenwerking om vroegtijdig te signaleren en te interveniëren.
 - c. Het realiseren van opvoedingsondersteuning voor ouders met kinderen/jongeren in de leeftijd van 0 tot 18 jaar.
 - e. Het verkrijgen van inzicht in het aanbod van maatschappelijke organisaties en de leemtes hierin.

Ambitie:
Voor de jeugd van 0-25 jaar een ketenaanpak realiseren waarin jeugdbeleid, jeugdzorg en jeugdgezondheidszorg aan elkaar zijn gekoppeld binnen een integrale aanpak.

- Aspecten van het breed jeugdbeleid:**
- Gemeente is de regisseur in het jeugdbeleid, opvoedingsondersteuning en kindcentrum.
 - Integrale jeugdgezondheidszorg 0-19 jaar.
 - Opvoedingsondersteuning: er komt een samenhangend en afgestemd aanbod van opgroei- en opvoedingsondersteuning van 0-25 jaar.

§ 2.1 Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG)

Inleiding
De Rijksoverheid, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en het Interprovinciaal Overleg (IPO) hebben gezamenlijk vijf gemeentelijke functies van preventief jeugdbeleid vastgesteld:

- advies en informatie van jongeren en/of ouders
 - signaleren van problemen
 - uitvoeren van licht pedagogische hulp
 - toeleiding naar hulp
 - zorgcoördinatie
- Deze vijf taken zijn vastgelegd in prestatieveld 2 van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) en dienen onder de verantwoordelijkheid van de gemeente te worden ingevuld. Gemeente het Bildt heeft tot op heden geen uitvoering gegeven aan dit prestatieveld. Landelijk is het streven om de genoemde vijf taken in 2011 in iedere gemeente te beleggen in een Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG).

Een CJG wordt gevormd door verschillende organisaties die met jeugd van doen hebben. De centra zijn bedoeld voor iedereen die kampt met vraagstukken over opvoeden en opgroeien: jeugdigen, ouders/verzorgers en professionals. Het CJG voert functies uit op het gebied van de algemene en preventieve gezondheidszorg en jeugdbeleid. Het Friese basismodel voor het CJG adviseert om naast de vijf WMO-functies ook de volgende onderdelen op te nemen: het preventief jeugdbeleid (de consultatiebureaus en GGD), het Bureau Jeugdzorg, de Zorg- en Adviesteam (ZAT)¹, de regionale zorgoverleggen van het onderwijs en, indien aanwezig, het schoolmaatschappelijk werk.

Het is de ambitie van de gemeente het Bildt om dit Friese basismodel in te voeren. Het project 'Jong in Fryslân', dat streeft naar een goede aansluiting van het gemeentelijk preventief jeugdbeleid en de provinciale jeugdzorg, blijkt een goede voorloper. Voor de Middelsee Gemeenten is dit project vertaald naar 'Jong in Middelsee'. Een speciaal aangestelde coördinator is gestart met de inventarisatie van het aanbod en heeft contacten gelegd met de ketenpartners. Een belangrijke vervolgstap is het analyseren van het aanbod op overlapping en leemtes t.o.v. het Fries basismodel CJG. Op basis van de uitkomsten wordt de komende twee jaar gewerkt aan het realiseren van een vraaggericht CJG dat in 2011 operationeel moet zijn. Het kind staat vanaf de zwangerschap tot het 25^e levensjaar centraal bij het CJG.

Opzet van een CJG in Middelsee-verband is een logische keuze. Het centrum vloeit immers voort uit het project 'Jong in Middelsee'. Bovendien sluit een gezamenlijk CJG naadloos aan bij de werkwijzen van bijvoorbeeld het onderwijs, de politie en het Sociaal Team. Wel is het wenselijk om in de gemeente het Bildt minimaal één fysiek inlooppunt te realiseren, zodat het

¹ Het doel van het ZAT is om door samenwerking van de school met de jeugd (gezondheids)zorg snel passende hulp te bieden aan leerlingen met sociaal-emotionele problemen.

CJG laagdrempelig is voor de inwoners. Bij de vormgeving van het CJG wordt overigens ook gekeken naar andere samenwerkingsinitiatieven in de provincie. Waar mogelijk wordt met andere Friese gemeenten samengewerkt aan een website, telefoonlijn, sociale kaart en de PR/communicatie.

De regierol van de gemeente wordt verankerd in de Wet op de jeugdzorg en kent twee aspecten: het principe één gezin, één plan en – als logisch vervolg – het realiseren van sluitende afspraken tussen partijen uit de keten. Het idee achter één gezin, één plan is snellere doorverwijzing en terugkoppeling te realiseren. Als meerdere partijen zorg en ondersteuning aan hetzelfde gezin bieden, moet de gemeente borgen dat de zorg gecoördineerd wordt: wie is waarvoor verantwoordelijk? De gemeente wil daarover sluitende afspraken met ketenpartners maken. Dit wordt in een uitvoeringsnotitie uitgewerkt.

De bestuurlijke regie voor het ontwikkelen van een CJG ligt bij de wethouder Jeugd. Hij is ook bestuurlijk verantwoordelijk voor verbinding tussen het CJG en het ZAT van de scholen. Het CJG heeft echter de uitvoeringsregie voor vragen en hulp bij opgroeien en opvoeden. De organisaties die straks het CJG vormen, zijn (onder regie en deels met financiering van de gemeente) als partners gezamenlijk verantwoordelijk voor de totstandkoming, de organisatie, de exploitatie, het beheer en de instandhouding van het centrum. Het CJG functioneert na de oprichting voor een periode van drie jaar direct onder aansturing van een projectleider c.q. coördinator² die in dienst is bij de gemeente(n). De rol van de projectleider is vooral gericht op de verdere implementatie van de aanpak en samenwerking van de ketenpartners. Eventuele knelpunten worden met betrokken instellingen besproken en opgelost. Na drie jaar wordt bekeken waar het CJG structureel wordt ondergebracht.

Het CJG gaat gebruikmaken van de instrumenten Elektronisch Kind Dossier (EKD) en Verwijsindex. Alle gemeenten moeten de Verwijsindex in 2009 invoeren en per 2010 het EKD. Bij de implementatie van de Verwijsindex legt de gemeente afspraken vast met de betrokken organisaties over bijvoorbeeld gebruik.

Huidige en gewenste situatie

Professionele organisaties in het werkgebied hebben tijdens een discussiebijeenkomst aangegeven dat het momenteel ontbreekt aan een sluitende ketensamenwerking. Ze benoemen de volgende behoeften:

- Meer duidelijkheid over wie waarvoor verantwoordelijk is als het gaat om de vijf gemeentelijke WMO-taken.
- Een bovengemeentelijke aanpak (past bij hun regionale inzet).
- Een goede aansluiting tussen het CJG en Bureau Jeugdzorg en tussen het CJG en het ZAT.

- Een netwerk voor (met name) de leeftijdscategorie 0-12 jaar om de samenwerking tussen organisaties te bevorderen en om casuïstiek te bespreken. Dit netwerk is in de tweede helft van 2008 gestart onder de naam Preventie Advies Team (PAT).

Gemeente het Bildt heeft een stevig CJG nodig en sluit daarom waar mogelijk aan bij initiatieven in de provincie. Schaal-grootte biedt immers voordelen voor continuïteit, kwaliteit en efficiency. Qua schaal van het CJG ligt de focus echter op Middelsee. Het rijk geeft als indicatie voor het CJG een werk-gebied van circa 40.000 inwoners.

Inhoudelijk heeft het CJG een specifieke taak m.b.t. zorg-mijders en vluchtgezinnen in gemeente het Bildt. Uitgangspunt is een outreachende aanpak, d.w.z. betrokkenen actief benaderen wanneer er signalen over hen binnenkomen. Uit de discussiebijeenkomst met professionele organisaties bleek dat er ook behoefte is aan intensivering van opvoedondersteuning. Gezien de sociaal economische status van het Bildt, is het wenselijk ‘pedagogische huisbezoeken’ aan te bieden vanuit de gemeente. In het kader van de Integrale Jeugdgezondheids-zorg is hiervoor per 2009 één team gevormd door GGD en Thuiszorg.

Het CJG moet in 2011 zelfstandig functioneren en een volledig hulpverleningsaanbod bieden. Daarop voortuitlopend hebben wij aandacht voor een specifieke groep jeugd, namelijk kinderen die wegens de scheiding van hun ouders alleen bij vader of bij moeder wonen. Bijna 40 % van de ouders gaat scheiden. Niet alle kinderen ontwikkelen hierdoor problemen, maar schrijnende situaties komen zeker voor. Kengetallen van onze gemeente zijn vooralsnog niet beschikbaar. Duidelijk is wel dat de ontwikkeling van kinderen ernstig kan worden bedreigd door een echtscheiding. In die gevallen moet de gemeente een passende voorziening kunnen bieden. Het Omgangshuis Friesland van Humanitas³ voorziet in onder-steuning als kinderen bij de ene ouder wonen en de andere zelden of nooit meer zien. In het Omgangshuis kunnen deze kinderen de niet-verzorgende ouder onder begeleiding ontmoeten. Zowel in 2007 als 2008 (tot en met september) hebben twee kinderen uit gemeente het Bildt het omgangshuis bezocht.

Ambitie:

- Jongeren vallen niet (meer) tussen wal en schip.
- Ouders en jeugdigen krijgen antwoord op hun opvoed- en opgroevragen.
- Problemen worden vroegtijdig gesignaleerd.
- Ouders en jeugdigen worden snel geholpen.
- Ketenorganisaties werken goed samen volgens het principe één kind/gezin - één plan.

Doelstellingen:

- Het organiseren van een laagdrempelige toegang/voorziening voor de doelgroep jeugd 0-25, ouders, verzorgers en professionals, die in samenhang de functies informatie en advies uitvoeren (basisaanbod).
- Het beter afstemmen van voorzieningen die zich bezig-houden met de integrale vroegtijdige aanpak van problemen, waarbij het gaat om de functies signaleren, coördinatie van zorg en het aanbod van licht pedagogische hulpverlening (gericht aanbod).
- Het uitvoeren van ketenregie om de samenhang tussen het basisaanbod en het gerichte aanbod te versterken.

Te behalen resultaten:

2010

- De verwijsindex wordt gebruikt bij het melden van signalen.

2011

- De gemeente heeft een CJG dat minimaal bestaat uit de volgende organisaties: JGZ, AMW, BJZ, zorg(advies)teams, regionaal zorgoverleg.
- Er is ten minste één laagdrempelig inlooppunt in de gemeente.
- Er is afstemming tussen het aanbod van organisaties; afspraken hierover zijn vastgelegd.
- Afspraken gemaakt en vastgelegd over signaleren, afhandelen en doorverwijzen.
- Afspraken gemaakt en vastgelegd over regievoering en zorgcoördinatie.
- Professionals worden geïnformeerd over het aanbod.
- CJG heeft een lijn met Bureau Jeugdzorg en ZAT's.

2012

Onderzoek naar de klanttevredenheid.

§ 2.2 Zorg Advies Team

Inleiding

De Wet op het Passend Onderwijs wordt in 2011 ingevoerd. Passend onderwijs betekent in dit geval: geen kind meer ‘tussen wal en schip’, maar voor alle leerlingen kansen op de beste ontwikkeling. Vroegsignalering heeft in dit verband een hoge prioriteit. Zowel het primair onderwijs als het voortgezet onderwijs heeft via een zogenoemde interne begeleider c.q. leerlingbegeleider de beschikking over een zorgstructuur. Die richt zich op leerlingen die - om wat voor reden dan ook - extra zorg nodig hebben. Het openbaar en het bijzonder primair onderwijs hebben inmiddels beide een clustercoördinator. In de zorgstructuur participeren externe partijen, zoals onder andere het schoolmaatschappelijk werk, de schoolarts en een psycholoog. Het is de bedoeling dat deze zorgstructuur zich verder ontwikkelt tot een ZAT. De samenwerking tussen alle betrokken voorzieningen moet resulteren in de aanpak één kind, één plan. Dus: één samenhangend en doorlopend systeem waarbij CJG en ZAT op elkaar aansluiten en een duidelijke rolverdeling bepalen.

Huidige en gewenste situatie

De ervaring leert dat de huidige zorgstructuur op bepaalde punten verbetering vraagt. Zo kan bijvoorbeeld een betere instructie voor leerkrachten voorkomen dat ‘probleem-leerlingen’ te laat worden doorverwezen. Leerkrachten zijn deskundig en van hen mag verwacht worden dat zij deze zorgleerlingen herkennen, maar het is ook belangrijk dat ze in elke situatie weten waar ze tijdig terecht kunnen. Naast leerproblemen kunnen immers ook andere zaken spelen die de school niet zelf kan oplossen. In die gevallen is doorverwijzing naar andere organisaties noodzakelijk. Dat vraagt om een goede onderlinge afstemming tussen zowel de scholen en de organisaties als de organisaties onderling.

Bureau Jeugdzorg geeft aan dat scholen weinig doorverwijzen naar Bureau Jeugdzorg (BJZ) en weinig melding maken van problemen bij jongeren. Omgekeerd meldt het onderwijs dat het contact met BJZ stroef verloopt. Oorzaken: een voor de scholen ondoorzichtige procedure en het feit dat er niet wordt teruggekoppeld door BJZ. Om daarin (beter) te voorzien, moet de school een directe ingang krijgen met het op te richten CJG. Het Friese Basismodel CJG borgt de ‘schakel’ met het onderwijs.

Voor de aansluiting van CJG en ZAT is het aan te bevelen dat het CJG bovengemeentelijk wordt ingericht. Het bovenschoolse Protestant Christelijk Primair onderwijs is gemeentelijk georganiseerd, maar het openbaar primair onderwijs is ingericht in Middelseeverband en het voortgezet onderwijs maakt ook deel uit van regionale verbanden.

Ambitie:

Een duurzame kwaliteitsverbetering door binnen het CJG een sluitende afstemming te realiseren tussen scholen en de zorgstructuur.

Doelstelling:

Het optimaliseren van opvang en begeleiding van zorg-leerlingen door samenwerking van ketenpartners.

Te behalen resultaten:

2011

- Goede interne instructie leerkrachten voor de begeleiding en doorverwijzing van zorgleerlingen.
- Optimaliseren contacten met andere organisaties, zoals CJG.
- ZAT en het CJG op elkaar laten aansluiten (op nader te bepalen wijze).
- BJZ heeft binnen het CJG een lijn met alle ZAT's.

² De coördinator is verantwoordelijk voor de coördinatie van de CJG-organisatie, het realiseren van een samenhangend aanbod en werkwijze, het realiseren van kwaliteitszorg en effectieve interne en externe communicatie.

³ In de vergadering van 18 december 2008 heeft de gemeenteraad besloten om jaarlijks € 750,- subsidie voor het Omgangshuis te verlenen.

Gezondheid is een belangrijke voorwaarde voor het functioneren van elk mens. Ook opgroeiende kinderen en jongeren gedijen bij een gezonde leefstijl. Hiermee wordt de basis gelegd voor later. Investeren in de jeugdgezondheid maakt daarom deel uit van een gezond jeugdbeleid.

Dit hoofdstuk is gebaseerd op onderstaande bepalingen uit de startnotitie:

Beleidsuitgangspunten:

- g. De primaire verantwoordelijkheid voor de jeugd ligt, afhankelijk van de leeftijd van de jongeren, bij de jongeren zelf en/of bij de ouders.
- h. De jongeren hebben zelf een belangrijke rol in het nemen van initiatieven.
- i. De gemeente investeert in jongeren.

Randvoorwaarde:

Daar waar nodig samenwerken met andere gemeenten en de provincie Fryslân; elkaar versterken.

Thema's:

- a. Het optimaliseren van het zo probleemloos mogelijk opgroeien en opvoeden.
- b. Het aanpakken van de alcoholproblematiek bij jeugd van twaalf jaar en ouder (feiten en cijfers uit GGD rapportage). In het voortgezet onderwijs draait nu een educatief programma van de GGD over genotsmiddelen.

Ambitie:

- Verder in kaart brengen jongerenproblematiek.
- Voor de jeugd van 0-25 jaar een ketenaanpak realiseren waarin jeugdbeleid, jeugdzorg en jeugdgezondheidszorg aan elkaar zijn gekoppeld binnen een integrale aanpak.

Aspecten van het breed jeugdbeleid:

Integrale jeugdgezondheidszorg 0-19 jaar: het aanbod voor de leeftijdscategorie 12-19 jaar sluit aan op de aanpak voor de groep van 0-12 jaar, maar is meer gericht op de jongere zelf dan op de ouders.

§ 3.1 Alcohol

Inleiding

Het drinken van alcohol wordt in onze maatschappij als normaal ervaren. Maar wat is normaal? Jongeren drinken meer en vaker alcohol dan tien jaar geleden. Bovendien beginnen zij op steeds jongere leeftijd met drinken. Naast deze cijfers tonen ook andere signalen aan dat het gebruik onder jongeren zorgwekkend is. Zo is er veel kennis verworven over het effect van alcohol op de hersenontwikkeling van jongeren. Het overmatig gebruik van alcohol op jonge leeftijd heeft grote gevolgen voor de gezondheid. De risico's van overmatig alcoholgebruik zijn op korte termijn bijvoorbeeld black out, alcoholvergiftiging, ongelukken, ruzies en vandalisme. Op langere termijn lopen jongeren die overmatig drinken bovendien het risico op onder meer geheugenstoornissen, bepaalde vormen van kanker, syndroom van Korsakow, epilepsie, verlaagde weerstand en verslaving.

De feiten: 'Alcohol geeft risico op hersenbeschadiging en slechte schoolprestaties'

- Tot 24 jaar zijn de hersenen extra gevoelig voor alcohol.
- Jongeren die in korte tijd achter elkaar zes of meer glazen alcohol drinken kunnen hersenbeschadiging oplopen.
- Alcoholgebruik leidt tot meer onveilig rijden.
- Jongeren die op jonge leeftijd beginnen met drinken, lopen een groter risico om op latere leeftijd verslaafd te raken.

Huidige en gewenste situatie

Volgens de professionele jeugdinstellingen binnen de gemeente het Bildt is het gebruik van alcohol onder jongeren een probleem; meer nog dan roken en drugsgebruik. Dat komt overeen met de toenemende geluiden vanuit de samenleving dat de grens van alcoholgebruik is bereikt. Neem het burgerinitiatief 'Vroeg op Stap', waarbij twee Friese moeders verzochten de sluitingstijden in de horeca te vervroegen naar 02.00 uur, als maatregel tegen onder meer alcoholmisbruik. Ook uit politieregistraties blijkt het alcoholgebruik een groeiend probleem. De politie registreert tegenwoordig bij overtredingen of er alcohol in het spel is. Daar is in 50 % van de criminaliteitsgevallen sprake van. Als jongeren onder de 16 jaar worden betrapt op overmatig alcoholgebruik, doet de politie een zorgmelding bij het AMK.

In het provinciale projectplan alcohol zijn feiten aangegeven over de stijging van het alcoholmisbruik en de gevolgen daarvan. Korthedshalve verwijzen wij daarnaar. De provincie stelt dat ambities slechts gerealiseerd kunnen worden op lokaal niveau, onder regie van de gemeenten. Samenwerking tussen gemeenten levert daarbij volgens de provincie een duidelijke meerwaarde op. De provincie zet in op een gezamenlijke meerjarige aanpak, waarbij vier leefgebieden van jongeren als uitgangspunt gelden: thuis, onderwijs, vrije tijd en verkeer & vervoer. Een combinatie van activiteiten gericht op deze leefgebieden levert volgens de provincie het meeste effect op. De pijlers van de aanpak bestaan uit:

- voorlichting en vroegsignalering
- beperken beschikbaarheid/regelgeving
- handhaven wet- en regelgeving
- creëren publiek draagvlak

Op dit moment pakt gemeente het Bildt al meerdere onderdelen op. Dit is een voordeel bij ons streven om te voldoen aan het minimumpakket van maatregelen waarvoor de provincie subsidie verstrekt. De invulling van maatregelen met bijbehorende kosten worden in een uitvoeringsnotitie uitgewerkt.

Uit een enquête onder jongeren in 2004 concludeert de GGD dat in Fryslân vooral in de leeftijdsgroep 13-15 jaar meer werd gedronken dan eerder. In 2009 komt de uitslag van de tweede enquête. Uit onderzoek van de GGD onder jongeren in het derde leerjaar VMBO in 2007 blijkt dat in de gemeente het Bildt zowel het gebruik van alcohol als het gebruik van

hasj of wiet boven het provinciale niveau ligt. De omvang van het cannabisgebruik is minder problematisch dan dat van alcohol (meer dan twintig glazen alcohol per week!). Reden om in gemeente het Bildt meer te doen aan preventie alcoholmisbruik. Het aanbod van de GGD, gericht op groep 7 van het basisonderwijs, sluit daarbij aan, namelijk: in het reguliere gezondheidsonderzoek extra tijd inruimen voor ‘voorlichting alcohol’. Voor de schooljaren 2008-2009, 2009-2010 en 2010-2011 bedragen de extra kosten totaal € 2500,-⁴.

De nog op te stellen notitie gemeentelijk gezondheidsbeleid omvat ook het project ‘Gezonde school en genotmiddelen’, dat gaat over roken en alcohol- en drugsgebruik. Dit project van Verslavingszorg Noord Nederland (VNN) richt zich op ouders, leerkrachten en leerlingen. Het project is in de afgelopen jaren uitgevoerd op alle scholen voor primair en voortgezet onderwijs, in afstemming met de Overleggroep Lokaal Onderwijsbeleid het Bildt. De insteek van het gemeentelijke gezondheidsbeleid is dat dit programma wordt ingebed in het reguliere lesprogramma van de scholen. VNN biedt hiervoor speciale nazorgprojecten aan de scholen aan, die vooral bedoeld zijn om de voorlichting aan ouders te continueren en om de leerkrachten blijvende ondersteuning te bieden. Gezien de groeiende alcoholproblematiek op het Bildt, vindt de gemeente dat er een extra accent moet liggen op de negatieve aspecten van alcohol.

Ambitie:

- Jeugd in de gemeente het Bildt drinkt geen alcohol voor het zestiende levensjaar.
- Jongeren vanaf zestien jaar gaan op een verantwoorde manier met alcohol om.

Doelstellingen:

- Het ontmoedigen van alcoholgebruik door jongeren onder de zestien jaar.
- Het bevorderen dat inwoners tot vijftientwintig jaar verantwoord met alcohol omgaan

Te bereiken resultaten:

Het aanbieden van het provinciale minimumpakket aan maatregelen in relatie tot alle leefgebieden:

2009

- Het aanbieden en borgen programma ‘Gezonde School en Genotmiddelen’ (dit programma wordt al aangeboden).
- Het aanbieden en borgen van de cursus ‘Instructie Verantwoord Alcoholgebruik’ (is al verplicht in de horeca).
- Het aanbieden en borgen programma ‘Alcoholvrij op Weg’ (rijschoolhouders informeren leerlingen en melden risicogevalen aan bij VNN voor ‘drunkexperience’).

⁴ In zijn vergadering van 18 december 2008 heeft de gemeenteraad besloten om jaarlijks € 829,- toe te kennen voor het GGD-maatwerkproduct ‘voorlichting alcohol’.

- Het aanbieden en borgen training eerstelijnsfunctionarissen in de zorg (De Thuiszorg en huisartsen alert maken op signalen betreffende alcohol).
- Actuele Algemene Plaatselijke Verordening (APV) met daarin o.a. regels voor alcoholgebruik op de openbare weg binnen de bebouwde kom (dit is reeds in onze APV opgenomen).
- Actueel vergunningenbeleid voor evenementen.
- Beleid formuleren t.a.v. ‘keten’.
- Intensiveren alcoholcontroles.
- Burgers informeren over het gemeentelijke alcoholbeleid.
- Systematisch toezicht en handhaving van alcoholgebruik in semi-openbare voorzieningen (sportkantines).

§ 3.2 Jeugdgezondheid

Inleiding

Het is de bedoeling dat de jeugdgezondheidszorg in Fryslân per 2009 organisatorisch één instantie vormt, zodat het aanbod van GGD en Thuiszorg op elkaar zijn afgestemd en de overdracht van vierjarigen vervalft. Bij deze integrale benadering van jeugdgezondheidszorg wordt nog bepaald wat in Fryslân bij het basispakket wordt ondergebracht en wat als aanvullende zorg kan worden ingekocht.

Het Masterplan Gezond Leven van de GGD (bedoeld als advies bij invulling van gemeentelijk gezondheidsbeleid) stelt dat een lage sociaal economische status een risico kan vormen in relatie tot gezondheid. Zo kan overgewicht verband houden met opleidingsniveau, toegankelijkheid van sportvoorzieningen en opvoedingsproblematiek. Het ontbijtgedrag bij mensen met een lage sociaaleconomische status is ongunstiger dan bij mensen met een hoge sociaaleconomische status. Uit landelijk onderzoek blijkt dat dit ook geldt voor bijvoorbeeld groente- en fruitconsumptie.

In de notitie ‘Sport, bewegen en gezondheid’ van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport wordt beschreven op welke wijze sport en bewegen invloed hebben op het behalen van ‘gezondheidswinst’ en het terugdringen van gezondheidsrisico’s. In 2003 zijn de Middelsee Gemeenten gestart met het Breedte Sport Impuls (BSI)-project ‘Go-4 Sport’. Het doel van deze landelijke regeling is zoveel mogelijk mensen te laten bewegen. Een aantal projecten van ‘Go-4-Sport’ richt zich specifiek op jongeren.

Huidige en gewenste situatie

Uit gegevens van de GGD uit 2007 blijkt dat in groep 2 van het primair onderwijs 17% van de kinderen in gemeente het Bildt overgewicht heeft, ten opzichte van 10 % in Fryslân. Bovendien is het percentage kinderen met overgewicht in groep 7 hoger geworden ten opzichte van de voorgaande meting (2005-2006). Het percentage kinderen dat lid is van een sportvereniging, is op het Bildt nagenoeg gelijk aan het provinciale gemiddelde.

Sporten is gezond in meerdere opzichten: het bevordert de fysieke en mentale ontwikkeling, de jeugd wordt spelenderwijs discipline bijgebracht en het creëert zelfvertrouwen en eigenwaarde. In de Middelsee Gemeenten zijn daarom drie projecten gestart om jongeren in beweging te krijgen en hen

bewust maken van het belang van een gezonde leefstijl. Het gaat om de projecten ‘Beweegmeter’, ‘GO-4 Action’ en ‘Dubbel Actief’. In de ‘Beweegmeter’ wordt gedurende vier weken door leerlingen van groep 5 en 6 bijgehouden welk beweeggedrag zij hebben. Groepsleerkrachten kunnen zien welke verschillen er zijn en welke leerlingen extra stimulans kunnen gebruiken. Binnen het project ‘GO-4 Action’ organiseren sportorganisaties jaarlijks kennismakingscursussen voor jongeren van 12 tot 18 jaar. Het derde project is ‘Dubbel Actief’, waarbij op school aandacht wordt besteed aan een actieve en gezonde leefstijl.

Belangrijk is dat er geen financiële drempel voor sportbeoefening is. Het jeugdsportfonds Fryslân kan daarbij betekenis hebben: het fonds betaalt voor kinderen van niet-draagkrachtige ouder(s)/verzorger(s) een lidmaatschap of sportartikelen (zie § 5.2). Een andere voorziening is de gemeentelijke ‘Meedoenregeling’ die wordt uitgevoerd door onze dienst SoZaWe. Deze regeling biedt financiële tegemoetkoming, maar dekt niet alle kosten van deelname aan een sportvereniging.

Ambities:

- Het percentage kinderen met overgewicht terugbrengen tot ten minste het provinciaal niveau.
- De jeugd voldoet aan de beweegnorm.
- De jeugd heeft een gezond voedingspatroon.

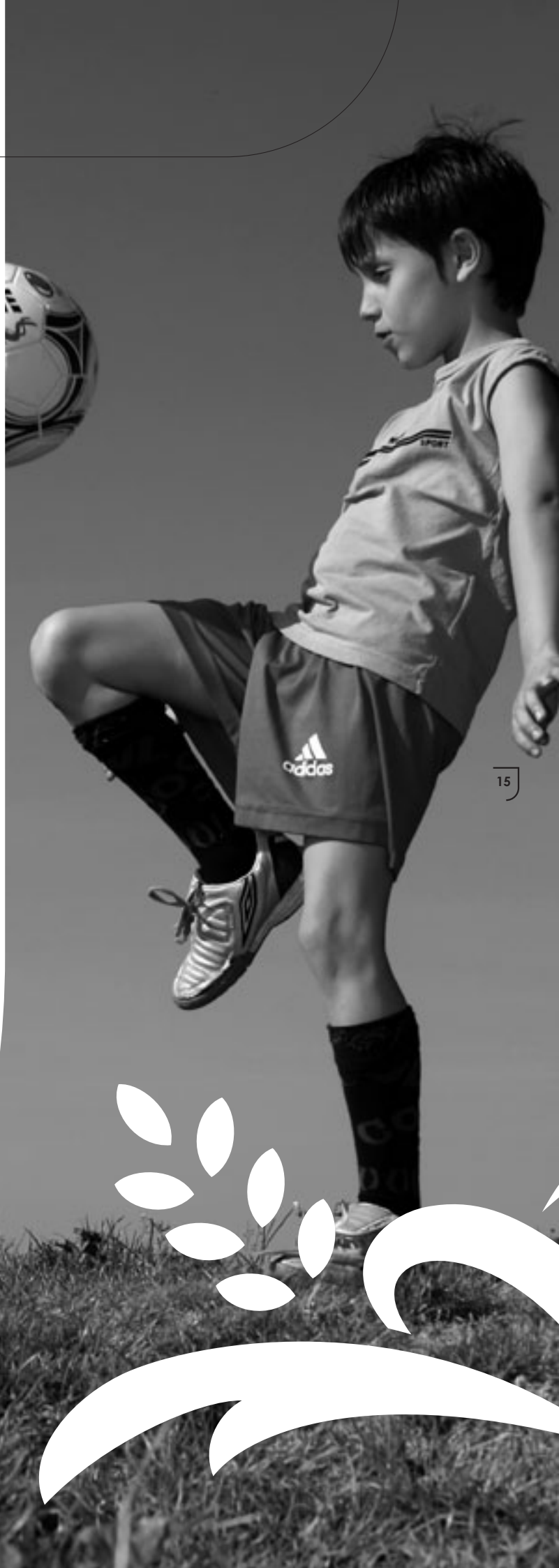
Doelstellingen:

- De jeugd tot en met achttien jaar voldoet aan de beweegnorm door dagelijks een uur matig intensieve lichamelijke activiteit, waarbij de activiteiten minimaal twee maal per week gericht zijn op het verbeteren of handhaven van lichamelijke fitheid (kracht, lenigheid en coördinatie).
- Daling van het percentage kinderen met overgewicht.
- Geen financiële drempel voor jongeren tot achttien jaar om deel te nemen aan één sportvereniging.
- De jeugd tot en met 18 jaar ontbijt dagelijks en consumeert voldoende groente en fruit.

Te behalen resultaten:

2009

- Besluiten over voortzetting van het BSI-project ‘GO-4 sport’.
- Evaluatie van de ‘Meedoenregeling’ voor kinderen tot achttien jaar uit gezinnen met een inkomen tot 115% van het minimum, met daarbij bijzondere aandacht voor de benutting van deze regeling voor sportbeoefening.
- Gezonde voeding voor jeugd maakt deel uit van de gemeentelijke nota gezondheidsbeleid.





Het is belangrijk om te investeren in een goede toekomst. Dat wordt onderstreept door het feit dat - volgens de statistieken - in de gemeente het Bildt sprake is van een achterstandssituatie. Het begint bij een goede voorschoolse ontwikkeling en gedegen scholing en vorming, zodat jong volwassenen een (of meer) diploma('s) hebben als ze de arbeidsmarkt betreden.

Dit hoofdstuk is gebaseerd op onderstaande bepalingen uit de startnotitie:

- Beleidsuitgangspunten:**
- a. Het kind/de jongere staat centraal.
 - b. De levensloop van het kind/jongere als leidraad (doorlopende lijn 0-25).
 - c. De primaire verantwoordelijkheid voor de jeugd ligt, afhankelijk van de leeftijd van de jongeren, bij de jongeren zelf en/of bij de ouders.
 - d. De gemeente investeert in jongeren.
 - e. De gemeente is voorwaardenscheppend, met het doel dat het gezin en de jongere daarbinnen zich volwaardig kunnen functioneren en zich ontplooiën.

Randvoorwaarde:
Voldoende (financiële) middelen om de doelen en resultaten te kunnen realiseren.

- Thema's:**
- D. Het verkrijgen van inzicht in risicokinderen door het ontwikkelen van een ketenaanpak/ketensamenwerking om vroegtijdig te signaleren en te interveniëren.
 - F. Het bieden van begeleiding aan laagopgeleide ouders met een zwakkere sociale structuur. De gevolgen hiervan zijn een meer gesloten gezinscultuur en een naar binnen gerichte focus. De drempel naar de hulpverlening is hoger. Onderwijsadviezen voor vervolgopleidingen worden minder opgevolgd en ouders kiezen eerder voor een opleiding op een lager niveau.
 - G. Het optimaliseren van de kansen van jongeren om in te stromen op de arbeidsmarkt. RMC-rapportages geven aan dat door voortijdige schooluitval en het niet halen van een startkwalificatie de kansen van jongeren op een arbeidsplaats worden verkleind.

Ambitie:
Voor de jeugd van 0-25 jaar een ketenaanpak realiseren waarin jeugdbeleid, jeugdzorg en jeugdgezondheidszorg aan elkaar zijn gekoppeld binnen een integrale aanpak.

Collegeprogramma:
Beleid Onderwijsachterstanden met inzet op VVE-programma's (Voor- en Voegschoolse Educatie).

§ 4.1 Voorschoolse ontwikkeling

Inleiding
Ouders kunnen kinderen jonger dan vier jaar voor hun ontwikkeling naar de kinderopvang of peuterspeelzaal laten gaan. In vrijwel alle Bildtse dorpen is voor de professionele opvang van peuters een peuterspeelzaal. Verder zijn er in de

gemeente drie kinderopvangvoorzieningen:

- 1. Stichting Kinderopvang Noord West Friesland: 24 kindplaatsen op het kinderdagverblijf (0-4 jaar), 40 kindplaatsen buitenschoolse opvang (4-12 jaar) en de ongelimiteerde gastouderopvang (0-12 jaar).
- 2. Kids & Animals: Hier worden kinderopvang (32 kindplaatsen) en de buitenschoolse opvang (20 kindplaatsen) gecombineerd met een boerderij.
- 3. De Friese Kleintjes: Gastouderbureau waaraan geen maximaal aantal kindplaatsen is verbonden.

Sinds kort wordt ook op de peuterspeelzalen extra aandacht besteed aan peuters met ontwikkelingsstoornissen. Een geselecteerde doelgroep krijgt daarbij een specifiek achterstandsprogramma aangeboden.

Eén van de belangrijkste speerpunten van het onderwijs-achterstandenbeleid voor de periode 2006-2010, is de invoering van een VVE-programma op de peuterspeelzalen en de onderbouwgroepen van de basisscholen. Dit programma (m.n. taal) is gericht is op voorkoming dan wel het bestrijden van leerachterstanden. Op de peuterspeelzalen wordt hiervoor het programma 'Puk & Ko' gehanteerd.

Huidige en gewenste situatie
De bemoeienis van de gemeente beperkt zich t.a.v. kinderopvang tot de taak van toezicht en handhaving kwaliteitseisen. Elke kinderopvangvoorziening moet zijn opgenomen in het 'Register Kinderopvang gemeente het Bildt'. De GGD controleert of de voorziening voldoet aan de vastgelegde kwaliteitseisen (Wet Kinderopvang). De opvangvoorziening kan de deuren pas openen nadat de GGD een positief inspectierapport heeft afgegeven en de gemeente toestemming heeft gegeven. Vervolgens wordt de kinderopvangvoorziening elke twee jaar geïnspecteerd om te kijken of nog steeds wordt voldaan aan de kwaliteitseisen. Op grond van de Wet Kinderopvang is de gemeente verplicht om zowel het register met de aanwezige kinderopvangvoorzieningen als de door de GGD afgegeven inspectierapporten op de website van de gemeente te plaatsen. Voor de peuterspeelzalen gelden, net als voor het onderwijs, geen kwaliteitseisen.

Ouders moeten een financiële bijdrage leveren voor het gebruik van voorschoolse kinderopvangvoorzieningen. Die bijdrage is inkomensafhankelijk en wordt vastgesteld op één-derde van de kosten. Verder draagt de werkgever verplicht éénderde deel bij, evenals de belastingdienst. De ouderbijdrage voor de peuterspeelzaal is niet inkomensafhankelijk. Momenteel bedraagt deze € 32,- per maand. Voor ouders met een laag inkomen is dit bedrag een drempel om hun kind op de peuterspeelzaal te plaatsen.

Het kinderdagverblijf en de peuterspeelzalen bereiken gezamenlijk zo'n 80 % van de kinderen tussen tweeënehalf en vier jaar. Het streven is dit te verhogen naar 90 %. In de praktijk blijkt dat juist de overige 10 % verhoudingsgewijs vaak uit peuters bestaat die de deelname aan de peuterspeelzaal voor hun ontwikkeling het hardst nodig hebben.

Zo blijven zij ook verstoken van het achterstandsprogramma dat op de peuterspeelzalen wordt aangeboden. Waar sprake is van een financiële drempel voor de betrokken ouders, kan een ondersteuningsregel uitkomst bieden. Laagdrempeligheid van voorschoolse voorzieningen leidt immers tot een hoger gebruik en daarmee tot meer kansen voor vroegsignalering bij kinderen.

Ambitie:

- Alle kinderen van twee tot vier jaar bezoeken de peuter-speelzaal of het kinderdagverblijf.
- Het achterstandsprogramma bereikt alle kinderen die dit nodig hebben voor hun ontwikkeling.

Doelstellingen:

- Kinderopvangvoorzieningen zorgen ervoor dat ouders in de gelegenheid zijn om te werken.
- Kinderen worden opgevangen in een kinderopvang-voorziening of peuterspeelzaal als dat nodig wordt geacht voor hun ontwikkeling.
- Kinderen met een taalachterstand volgen het taalprogramma.

Te bereiken resultaten:

2010

- Het instellen van een onderzoek naar invoering gereduceerde ouderbijdrage voor de peuterspeelzaal voor de ouders met een minimuminkomen.
- Daling van het aantal kinderen met een taalachterstand.

§ 4.2 Opleiding

Inleiding

In de vorige paragraaf bleek dat bij de voorschoolse ontwikkeling wordt ingezet op een goede start van het kind. Daar werkt de gemeente aan mee door het achterstandenbeleid, dat bovendien wordt voortgezet op de basisscholen. Tijdens de schoolopleiding is de gemeente bij de ontwikkeling van het kind betrokken door bijvoorbeeld de maatwerkproducten van de GGD en het project ‘De gezonde school’, maar ook door de subsidie voor natuur- en milieueducatie in het onderwijs.

De ontwikkeling van het kind wordt in de schoolperiode gevolgd door het onderwijs, de leerplicht en de GGD. Voor de groep jonger dan achttien jaar is er vanuit de Leerplichtwet een sluitende aanpak. Het voortgezet onderwijs heeft een convenant met het RMC afgesloten met als doel binnen vier jaar het aantal voortijdige schoolverlaters met 40% te laten afnemen. Tussen 2004 en 2006 bleef de omvang van deze groep tamelijk stabiel, zo blijkt uit provinciale cijfers. Uit cijfers over de leerlingenzorg schooljaar 2006/2007 blijkt het volgende: op het Bildt zijn vanuit de elf scholen voor het Primair Onderwijs en de twee scholen voor Voortgezet Onderwijs in totaal vijftien contacten geweest met voortijdige schoolverlaters; in vier gevallen was sprake van absoluut verzuim.

Het kan beter met het benutten van leercapaciteit en de ambities van kinderen in het Noordelijk kustgebied, zo blijkt uit de diverse onderzoeken. Het is een taak van het onderwijs om aan te sturen op de hoogst bereikbare opleiding voor een kind. Mede gelet op de vraag naar hoger opgeleiden moeten jongeren worden gestimuleerd om niet onder hun niveau te (blijven) presteren.

Het is daarbij van belang dat zowel ouders als onderwijzend personeel zich bewust zijn van factoren die een belemmering kunnen vormen voor maximaal gebruik van talenten.

Huidige en gewenste situatie

Het ambitieniveau van ouders en kinderen op het Bildt kan steviger. Zij kiezen – volgens signalen uit het onderwijsveld – relatief vaak voor een veilig niveau, dus een opleiding die zéker haalbaar is en die lager is dan het schooladvies dat aan het eind van de basisschool wordt gegeven. Dit moet veranderen!

Ander aandachtspunt voor een zo passend mogelijk opleidings-traject is het contact tussen het voortgezet onderwijs en de arbeidsmarkt in de regio. Als scholen in het aanbod van studierichtingen zoveel mogelijk rekening houden met de vraag van de markt, zijn jongeren uiteindelijk minder genooddaakt hun woonomgeving te verlaten om elders werk te zoeken.

Aan de vraag van de arbeidsmarkt naar hoger opgeleiden kan pas worden gewerkt na de periode van voortgezet onderwijs op het Bildt. Binnen de gemeente kan alleen de opleiding VMBO worden voltooid, maar dan is er nog geen startkwalificatie behaald. Bovendien kunnen leerlingen van bepaald VMBO-richtingen alleen de eerste jaren op het Bildt terecht. Ook Bildtse Havo- en Atheneumleerlingen moeten hun opleiding na drie leerjaren elders voortzetten. De gemeente betreurt dat en zet in op versterking van het voortgezet onderwijs in de gemeente. Zo worden samen met de beide scholen voor voortgezet onderwijs al initiatieven ontplooid voor het realiseren van een volledige Havo-opleiding.

Cultuur is in de Bildtse samenleving een belangrijk aspect. Deelname aan cultuur door jongeren draagt bij tot de ontwikkeling van jongeren. Bovendien leidt dit tot de ontwikkeling en het behoud van de cultuur. Tevens wordt hiermee begrip voor de cultuur gekweekt.

Ambitie:

- Elk kind benut zijn of haar natuurlijke capaciteiten ten volle.

Doelstellingen:

- Stijging van het gemiddelde opleidingsniveau.
- Het onderwijzend personeel begeleidt het kind en zijn ouders bij het ten volle benutten van de kwaliteiten van het kind.
- Deelname van jongeren aan cultuur.

Te bereiken resultaten:

2009

- Er is jaarlijks een budget beschikbaar van € 5.000,- voor culturele projecten op het voortgezet onderwijs.

2010

- Inventariseren mogelijkheden om te stimuleren dat jongeren hun capaciteiten benutten.

2011

- Onderzoek naar wat nodig is om een stijging te realiseren van het aantal leerlingen dat een opleiding volgt op het niveau van ten minste het schooladvies.

§ 4.3 Werk en inkomen

Inleiding

De genoten opleiding moet een goede start zijn om aan de arbeidsmarkt deel te nemen. In de los bijgevoegde bijlage 3 van deze notitie zijn enkele onderzoeken genoemd die aangeven wat op het Bildt bepalende omgevingsfactoren zijn (zie ook hoofdstuk 1) en wat de mogelijke gevolgen kunnen zijn. De arbeidsparticipatie neemt toe en leidt tot grotere behoefte aan banen. Ook is er een verschuiving waar te nemen naar de dienstensector, wat de vraag naar hoger opgeleiden vergroot. >>

2003-2006	%	%	%	%
Gemeente	dec 2003	dec 2004	dec 2005	dec 2007
het Bildt	4,90	4,16	2,85	1,36
Ferwerderadiel	5,59	5,32	4,23	2,51
Leeuwarderadeel	2,50	2,93	2,52	1,43
Mendaldumadeel	3,96	3,02	2,32	2,13

Bron: CWI en CBS, bewerking Partoer CMO Fryslân voor Jeugdmonitor Fryslân, 2007

In het kader van Werk, Inkomen en Zorg (WIZ) heeft onze Dienst SoZaWe een eigen notitie voor jeugdbeleid opgesteld. Daaruit blijkt dat de groep jongeren die ná de leerplichtige leeftijd geen baan heeft en geen uitkering ontvangt, uit beeld raakt. Dit vraagt om extra aandacht. Het doel is om jong volwassenen (18-27 jaar) die geen uitkering of ander inkomen hebben en niet naar school gaan, actief te benaderen.

Ook voor jongeren die problemen hebben met opgroeien, is extra inzet nodig. In de afgelopen tijd is daarvoor (experimenteel) het zogenaamde ‘maatjesproject’ ingezet: jongeren worden gekoppeld aan een ‘maatje’ die hen begeleidt en steunt in hun weg naar werk. Dit project is vanwege beperkt resultaat stopgezet, maar om deze groep jongeren te bereiken, blijft extra inspanning nodig. Stichting Jessour heeft een geschikt ‘zakgeldproject’ ontwikkeld dat jongeren helpt om tot een goede dagbesteding te komen: jongeren worden aan baantjes gekoppeld en krijgen indien nodig training voor de arbeidsmarkt (bijvoorbeeld sociale vaardigheid of sollicitatietraining). Zo hebben jongeren een nuttige dagbesteding, doen ze ervaring op, leren ze verantwoordelijkheid te dragen én houden ze er ook nog een zakcentje aan over. Indien nodig worden ze ook begeleid bij het omgaan met geld. Uit onderzoek blijkt dat in onze gemeente ten minste tien jongeren op deze manier geholpen kunnen en willen worden. Met deze groep wordt in 2009 een pilot gestart. Als de pilot⁵ effectief blijkt, kan het ‘zakgeldproject’ een structurele plek krijgen binnen het aanbod van het CJG.

Huidige en gewenste situatie

Jongeren (18-27 jaar) die niet op school zitten, niet aan het werk zijn en ook geen uitkering ontvangen, kunnen worden

>> Dat onderstreept het belang dat jongeren de hoogst haalbare opleiding volgen. Het benutten van talenten (zie paragraaf 4.2) is immers van belang voor aansluiting op de arbeidsmarkt. In de nulmeting van het armoedebeleid 2008 van de provincie Fryslân zijn de percentages niet-werkende werkzoekenden binnen de bevolking van 15-22 jarigen naar Friese gemeente en provincie Fryslân opgenomen. Door de toenemende werkgelegenheidsmogelijkheden voor jongeren is de jeugdwerkloosheid afgelopen jaren gedaald. Onderstaande cijfers geven geen aanleiding om op het Bildt specifiek beleid voor jeugdwerkloosheid vast te stellen.

getraceerd. Op basis van de leerplichtadministratie spoort de Dienst SoZaWe deze jongeren samen met de gemeente op.

Stap twee is het inzetten van proactieve acties. De provincie werkt momenteel aan een plan om het aantal jongeren met een startkwalificatie te verhogen en herplaatsing in het onderwijs te bevorderen. Onze gemeente sluit zich daarbij aan.

Ambitie:

- De genoten opleiding van jongeren sluit aan op de arbeidsmarkt.
- Jongeren die dat nodig hebben een nuttige tijdsbesteding bieden die hen voorbereidt op een volwaardige deelname aan de maatschappij.
- Het activeren van jong volwassenen (18-27 jaar) die geen uitkering ontvangen, niet op school zitten en geen werk hebben.

Doelstellingen:

- Het onderwijs leidt het kind naar een stevige plek op de arbeidsmarkt.
- Het onder begeleiding deelnemen aan de arbeidsmarkt door jongeren.
- Het proactief benaderen van jong volwassenen (18-27 jaar) die niet op school zitten, geen werk hebben en geen uitkering ontvangen.

Te bereiken resultaten:

2009

- Het opstellen van een uitvoeringsplan voor het bevorderen van het aantal jongeren met startkwalificatie.
- Tien jongeren in hun ontwikkeling ondersteunen door hen deel te laten nemen aan het zakgeldproject.
- Jong volwassenen in de leeftijdscategorie 18-27 jaar die geen uitkering of ander inkomen hebben en niet naar school gaan, worden actief benaderd. Voor hen wordt een plan van aanpak opgesteld.

2010

- Op basis van de evaluatie van de pilot zakgeldproject het vervolg bepalen.

⁵ In de vergadering van 18 december 2008 heeft de gemeenteraad besloten om € 10.000,- beschikbaar te stellen voor het zakgeldproject.



Als jongeren meedoen aan maatschappelijke en politieke activiteiten, is de kans groot dat zij zich ontwikkelen tot volwassenen die volwaardig kunnen deelnemen aan de maatschappij. In het jeugdbeleid wordt daarom ook ingezet op politieke en maatschappelijke participatie.

Dit hoofdstuk is gebaseerd op onderstaande bepalingen uit de startnotitie:

- Beleidsuitgangspunten:**
- d. De gemeente investeert in jongeren.
 - e. De gemeente wil behouden wat goed is en vernieuwen wat beter kan.

Randvoorwaarde:
Jongeren betrekken bij de ontwikkeling, uitvoering en evaluatie van integraal jeugdbeleid.

Thema:
Het stimuleren van jongerenparticipatie.

Ambitie:
Meer jongeren bij de politiek betrekken.

Collegeprogramma:
Het doel is om jongeren meer bij de politiek te betrekken.

§ 5.1 Politieke participatie

Inleiding
In het collegeprogramma 2006-2010 is als doel gesteld jongeren meer bij de politiek te betrekken. Deze ‘politieke jongerenparticipatie’ heeft twee kanten: enerzijds moeten we jongeren informeren over de werking van de gemeente en anderzijds jongeren betrekken bij het beleid van de gemeente. Hun invloed moet een vanzelfsprekend onderdeel zijn bij de beleidsvorming van onderwerpen die hen aangaan. Beide doelen vergen een specifiek instrumentarium.

Huidige en gewenste situatie
In samenwerking met het primair onderwijs op het Bildt werd eens in de twee jaar een zogenoemde Kindergemeenteraad georganiseerd: een politiek getint lesprogramma op de scholen voor de leerlingen van de bovenbouwgroepen en een afsluitende kindergemeenteraadsvergadering in het gemeentehuis. De kinderen kregen opdracht om door discussie en beraadslagingen op democratische manier voor de uitvoering van een bepaald project te kiezen.

De organisatie van de Kindergemeenteraad is inmiddels gestagneerd, omdat het gehanteerde lesprogramma gedateerd is. Voor actualisering is geen belangstelling vanuit het Basis-onderwijs. Redenen: het onderwijs moet prioriteiten stellen en politiek wordt geen geschikt thema geacht voor kinderen op de basisschoollleeftijd. Vanuit het voortgezet onderwijs is wél belangstelling getoond voor het educatieve element van deze manier van kennismaken met de politiek. Een ‘jongerengemeenteraad’ sluit bovendien goed aan bij het doel jongeren te informeren over de werking van de gemeente. Deze ‘nieuwe

raad’ kan eens in de twee jaar georganiseerd worden. Het doel om jongeren te betrekken bij beleidsontwikkeling, is alvast in praktijk gebracht bij het opstellen van deze notitie jeugdbeleid. Deze eerste ervaring met jongerenparticipatie (dvd-project ‘leefomgeving’) heeft goed gewerkt. Bovendien was het een waardevol leerproces. Zo bleek bijvoorbeeld dat het belangrijk is om dicht bij de belevingswereld van de jongere te blijven; zowel in onderwerpskeuze als aanpak. Verder blijkt dat een ‘vast’ overlegorgaan moeilijk te organiseren is onder de jeugd. Als er namelijk niet snel resultaat zichtbaar is, blijkt het lastig de interesse vast te houden. Deze wetenschap pleit ervoor om doelgericht en thematisch aan de slag te gaan. Ook helpt het om bij onderwerpen die jongeren raken na te gaan welke vorm van betrokkenheid het beste past. Het werken met zogenoemde ‘themapanelen’ bij de voorbereiding van jeugdgerelateerde onderwerpen lijkt een geschikt middel; bij voorkeur ondersteund via het internet. Het creëert draagvlak bij de jongeren en biedt de mogelijkheid voor de gemeente om ideeën af te stemmen op wensen en behoeften van de doelgroep.

- Ambitie:**
- Jongeren zijn op de hoogte van ‘het reilen en zeilen’ van de gemeente.
 - Jongeren weten hoe zij invloed op beleid kunnen uitoefenen en worden uitgenodigd om dat ook te doen.
 - Er is draagvlak onder jongeren voor het gemeentelijk jeugdbeleid.

Doelstellingen:
De gemeente betreft jongeren bij het opstellen van jeugdgerelateerd beleid.

- Te behalen resultaten:**
2009
- Er fungeert ten minste één themapanel voor activiteiten gericht op de doelgroep jongeren.

- 2010
- Start van een jongerengemeenteraad als educatief instrument.
 - Digitale faciliteiten ter ondersteuning van initiatieven m.b.t. jongerenparticipatie.

§ 5.2 Maatschappelijke participatie

Inleiding
Maatschappelijke participatie, bijvoorbeeld door deelname aan verenigingen, biedt de jeugd kansen om eigen wensen en behoeften vorm te geven, mee te denken en mee te beslissen over mogelijke oplossingen en het dragen van medeverantwoordelijkheid. Het belang van jeugdparticipatie in het maatschappelijke verkeer heeft verschillende invalshoeken:

- Sociaal pedagogisch: maatschappelijke participatie is belangrijk voor de ontwikkeling van opgroeiende jeugd. Zij leren vaardigheden als onderhandelen en organiseren; bovendien ontdekken ze dat hun mening telt!
- Bestuurlijk/organisatorisch: door maatschappelijk te

participeren, kunnen jongeren de kwaliteit van het aanbod verbeteren en meewerken aan een betere afstemming op de behoeften van jongeren.

- Jeugd heeft de toekomst: voor veel verenigingen is het binden van jongeren van belang voor het voortbestaan.

Door lidmaatschap van een (sport)vereniging worden kinderen betrokken bij die organisatie en dat kan een positieve invloed op hun ontwikkeling hebben. De vereniging biedt immers de structuur van een andere sociale omgeving en vormt soms een vangnet tegen ‘afglijden’. Om maatschappelijke participatie te bevorderen, is het dan ook van belang dat de jeugd geen financiële belemmeringen ondervindt om lid te worden van een club.

Soms zijn de financiën helaas toch een drempel voor deelname aan een vereniging. De ‘Meedoenregeling’ van de Dienst SOZAWE biedt gezinnen met een inkomen tot maximaal 115% van het minimum inkomen de mogelijkheid om financiële steun aan te vragen voor sport en andere maatschappelijke activiteiten. Alle gezinsleden kunnen een beroep op de regeling doen. De ‘Meedoenregeling’ is in 2008 uitgebreid met de doelgroep jeugd: per kind tot achttien jaar kan een vergoeding van € 75,- worden verkregen. Een nadeel is dat dit ‘slechts’ om een bijdrage in de kosten gaat; het dekt zelden alle kosten van een specifieke activiteit. Uit oogpunt van maatschappelijke participatie is dat een aandachtspunt.

Het Jeugdsportfonds Fryslân biedt jeugd tot achttien jaar ook een kans om te gaan sporten. Het fonds betaalt het lidmaatschap of sportartikelen voor kinderen van financieel niet draagkrachtige ouder(s)/verzorger(s). Een nadeel is dat sportverenigingen of ouders zelf geen aanvraag kunnen indienen bij het Jeugdsportfonds. Aanmelden (een relatief lange procedure) gebeurt via intermediairs. Daaronder vallen alle personen die op professionele wijze zijn betrokken bij de scholing, opvoeding en begeleiding van jeugd, zoals schoolartsen en leerkrachten.

Naast sporten binnen een vereniging is de ‘maatschappelijke stage’ ook een interessante mogelijkheid om als jongere actief te participeren in de maatschappij. Kenmerkend voor de maatschappelijke stage is dat een leerling vrijwillig - dus zonder vergoeding - iets voor een ander doet. De stage moet uiteraard zinvol zijn. Het volgen van een maatschappelijke stage is in de nabije toekomst niet meer vrijblijvend, maar wordt een voorwaarde voor het behalen van een diploma. Vanaf 2011 dienen alle scholen over een invoeringsplan voor de maatschappelijke stage te beschikken. In het schooljaar 2011-2012 wordt de maatschappelijke stage wettelijk verplicht. Leerlingen, scholen en stageaanbieders krijgen wel zelf de vrijheid om de inhoud van de stage in te vullen.

In december 2007 hebben de VNG en de ministeries OCW en VWS een convenant gesloten. Het doel daarvan was een ‘makelaarsfunctie’ in te stellen en vrijwilligersorganisaties te ondersteunen en te versterken in het initiëren van maatschappelijke stages. Gemeenten met voortgezet onderwijs ontvangen van het ministerie van OCW een substantieel bedrag voor het implementeren van de ‘makelaarsfunctie’. Gemeente het Bildt vertaalt deze functie door een faciliterende rol te

vervullen in het bij elkaar brengen van vraag en aanbod. Deze rol kan eventueel aan een externe (vrijwilligers) organisatie worden uitbesteed.

Huidige en gewenste situatie

Jeugd van financieel niet draagkrachtige ouders valt vaak buiten de boot als het gaat om deelname aan verenigingsactiviteiten. In de gemeente het Bildt zijn volgens onderzoeken relatief veel gezinnen financieel minder draagkrachtig, maar er zijn geen gegevens over de mate waarin jongeren uit deze gezinnen al dan niet beperkt worden in uitoefening van verenigingsactiviteiten. Insteek van het jeugdbeleid is dat er geen financiële drempel mag zijn. Het belang van maatschappelijke participatie werd reeds benoemd; daarnaast geldt ook de waarde van sportlidmaatschappen voor de gezondheid van de jeugd.

Het ministerie van OCW bekostigt sinds 2005 maatschappelijke stages. Inmiddels bieden ruim 480 scholen in het voortgezet onderwijs deze stages aan, waaronder CSG Ulbe van Houten. Vanaf 2008 ontvangen alle gemeenten een bijdrage van het rijk ter versterking van de vrijwilligersorganisaties. Het Bildt richt zich daarbij op het samenbrengen van de dienstverlening voor maatschappelijke stages en de beschikbare middelen in één organisatie, zodat zoveel mogelijk efficiencyvoordeel wordt behaald. De gemeente neemt bij het aanbieden van maatschappelijke stages een actieve rol op zich ten aanzien van de eigen gemeentelijke organisatie en bij contacten met Bildtse bedrijven.

Ten slotte staan wij nog stil bij de jeugd in de dorpen. Het eigen dorp is de ‘schaal’ waarmee de jeugd het meest verbonden is. Verenigingen van Plaatselijk Belang hebben een belangrijke rol bij het aanreiken van ideeën voor het eigen dorp: de zogenoemde dorpsvisies. Als het goed is, hebben ook voorzieningen voor de jeugd een plek in die dorpsvisies. Wij vinden het van belang dat Plaatselijk Belangen gestimuleerd worden om de jeugd actief bij plannen te betrekken. Enkele voorbeelden uit dorpen wijzen uit dat daarmee uitstekende resultaten en grote betrokkenheid te bereiken valt. De gemeente wil het werken met ‘jeugdcommissies’ stimuleren en ondersteunen. De wijze waarop wordt nader uitgewerkt en betrokken bij de evaluatie van de notitie ‘dorpsvisies en dorpenfondsen’.

Ambitie:

- Jongeren ontwikkelen zich tot volwassenen die volwaardig kunnen deelnemen aan de maatschappij.
- Jongeren zijn betrokken bij de ontwikkelingen in eigen dorp.

Doelstellingen:

- Jongeren doen kennis en ervaring op bij deelname aan c.q. het organiseren en uitvoeren van maatschappelijke activiteiten.
- De scholen voor het basis- en voortgezet onderwijs en de sportverenigingen zijn geïnformeerd over mogelijkheden van het Jeugdsportfonds Fryslân.
- Leerlingen van de twee Bildtse vestigingen voor voortgezet onderwijs maken kennis met het bedrijfsleven in hun nabije omgeving.
- Jongeren zijn actief betrokken bij de Vereniging Plaatselijk Belang.

Te behalen resultaten:

2009

- Evaluatie van de ‘Meedoenregeling’ voor kinderen tot 18 jaar uit gezinnen met een inkomen tot 115% van het minimum, met daarbij bijzondere aandacht voor de benutting van deze regeling voor sportbeoefening (zie ook § 3.2).
- De sportverenigingen zijn op de hoogte van het Jeugdsportfonds.
- Het instellen van jeugdcommissies door Verenigingen Plaatselijk Belang.

2010

- Deelname aan en begeleiding van maatschappelijke activiteiten door jongeren in besturen en kader van verenigingen.

2011

- Leerlingen van de twee Bildtse vestigingen voor voortgezet onderwijs volgen een zinvolle stage in hun nabije omgeving.



Ook kinderen en jongeren hebben behoefte aan ruimte en tijd voor zichzelf. Vrijtijdsbesteding draagt bovendien in belangrijke mate aan hun ontwikkeling, naast de opvoeding thuis en de leersituatie op school. De gemeente kan daar aan bijdragen in de vorm van voorzieningen, variërend van speeltuinen en sportontmoetingsplekken tot jeugdhonken.

Dit hoofdstuk is gebaseerd op onderstaande bepalingen uit de startnotitie:

- Beleidsuitgangspunt:**
- e. De gemeente wil behouden wat goed is en vernieuwen wat beter kan.
 - f. De gemeente is voorwaardenscheppend met het doel dat het gezin en de jongere daarbinnen volwaardig kunnen functioneren en zich ontplooiën.

Randvoorwaarde:
Jongeren betrekken bij de ontwikkeling, uitvoering en evaluatie van integraal jeugdbeleid.

Thema:
Het bieden van een veilige plaats om in de buitenlucht te spelen c.q. bijeen te komen.

- Ambitie:**
- Een plek creëren waar jongeren kunnen samenkomen om ongeorganiseerd (dus zonder lid te moeten worden van een vereniging) te sporten/bewegen.
 - Professionele begeleiding inzetten voor jongeren en vrijwilligers in het jongerenwerk.

- Aspecten van breed jeugdbeleid:**
- Jongerencentra (voorzieningen): verspreid over de gemeente zijn gebouwen beschikbaar voor jongerenactiviteiten in diverse leeftijdsgroepen. Binnen het kinderkwerk, tienerwerk en jeugd- en jongerenwerk worden activiteiten met een educatief karakter gestimuleerd.
 - Jeugd en fysieke ruimte: bij de ontwikkeling van nieuwe bestemmingsplannen wordt ruimte voor jongeren direct meegenomen, denk aan bijvoorbeeld speelplekken, ontmoetingsplekken en sportterreintjes.

§ 6.1 Activiteiten vrije tijd

Inleiding
Vrijtijdsbesteding van kinderen is welvaartsafhankelijk, zo luidt een conclusie van de nulmeting armoedebeloid 2008 van de provincie Fryslân. Kinderen uit huishoudens met een laag inkomen nemen minder deel aan activiteiten op het gebied van vrijtijdsbesteding en vakantie dan kinderen uit huishoudens met hogere inkomens. Dit speelt onder meer op het terrein van sportbeoefening (zie ook § 5.2).

De jeugd zelf geeft aan (ook via het dvd-project 'leefomgeving') dat er behoefte is aan meer uitgaansgelegenheid op het Bildt. Vooral tieners die zich niet thuis voelen in het jeugdhonk in Ons Huis geven te kennen andere jongeren in de 'uitgaanssfeer' te willen ontmoeten. De discotheek in Berlikum is welis-

waar relatief dichtbij, maar deze biedt slechts één teenageparty (tot zestien jaar, geen alcohol) per maand. Ook zijn er jongeren die aangeven de disco in Berlikum niet te bezoeken, maar wél in St.-Anne zouden uitgaan als die mogelijkheid er was. Een ander deel van de jeugd vult op geheel eigen wijze de vrije tijd in. De 'hutten en caravans' zijn een bekend voorbeeld, daarom gaan wij daar in § 6.2 dieper op in.

Beschikbaarheid van voorzieningen speelt dus in verschillende betekenissen een rol bij vrijtijdsbesteding. Het patroon van vrijtijdsbesteding varieert overigens per leeftijdsgroep; bij de jeugd van 6-12 jaar gelden andere wensen en behoeften dan bij de oudere jeugd.

Huidige en gewenste situatie
De startnotitie geeft in relatie tot breed jeugdbeleid aan dat er voorzieningen in de gemeente beschikbaar moeten zijn voor jongeren in de diverse leeftijdsgroepen: kinderkwerk, tienerwerk en jeugd- en jongerenwerk. Tevens staat vermeld dat activiteiten met een educatief karakter worden gestimuleerd. Op sportgebied is de keuze aanzienlijk, maar daarbuiten zijn de mogelijkheden beperkt. Inmiddels is 'Muzarthe' in dit gat gesprongen door ook diverse soorten kunstzinnige vorming aan te bieden. Het Jeugd- en Jongerenwerk in de gemeente kan zich op soortgelijke manier verbreden (voor zover andere Bildtse verenigingen en instellingen die activiteiten nog niet aanbieden), maar de huidige subsidie is daarvoor ontoereikend: voor activiteiten is jaarlijks een budget beschikbaar van € 7.372,- en de doelgroep is primair de oudere jeugd (12-18 jaar). Voor extra activiteiten worden per 2009 extra middelen beschikbaar gesteld. Het gaat dan om geld voor verruiming van zowel de doelgroep⁶ als de activiteiten⁷. Naast meer activiteiten in het jeugdhonk (in Ons Huis), is ook het organiseren van activiteiten in de schoolvakanties een welkome aanvulling op het aanbod.

De activiteiten in jeugdhonken in de andere dorpen worden georganiseerd met geld dat de honken zelf bij elkaar brengen door voornamelijk de omzet van de bar. Gezien het alcoholbeleid op het Bildt, is het een pré dat de activiteiten van deze jeugdhonken niet volledig afhankelijk zijn van de baromzet. Om dit te ondervangen wordt per 2009 een gemeentelijke activiteitensubsidie beschikbaar gesteld. Uiteraard dienen de betreffende jeugdhonken hiervoor een activiteitenplan in bij de gemeente.

Bij jeugd in de leeftijd van 12-18 jaar is in de dorpen veelal sprake van groepsvorming (zie ook § 6.2). Mogelijk draagt het opzetten van een 'Bildtse teenageparty' bij aan het met elkaar in contact brengen van een brede groep jongeren. Het niet verstrekken van alcoholische consumpties ('frisfeest') is daarbij

⁶ In zijn vergadering van 18 december 2008 heeft de gemeenteraad besloten om een bedrag van € 10.000,- beschikbaar te stellen voor educatieve activiteiten in alle dorpen voor kinderen van 6-12 jaar (ook in de vakantieperiodes)

⁷ In zijn vergadering van 18 december 2008 heeft de gemeenteraad besloten om een bedrag van € 10.000,- beschikbaar te stellen per dorp buiten St. Annaparochie voor activiteiten voor jongeren vanaf 12 jaar.

leidend, en niet de leeftijdsgrens van zestien jaar. Aangezien frisfeesten commercieel niet aantrekkelijk zijn, verstrekt de gemeente hiervoor subsidie⁸.

Ambitie:

- Jongeren hebben op het Bildt uiteenlopende mogelijkheden om hun vrije tijd in te vullen.
- Jongeren kunnen met leeftijdsgenootjes uitgaan in een laagdrempelige omgeving die niet beperkt is tot een bepaalde groep.

Doelstellingen:

- Het verbreden van het aanbod voor jeugd tot twaalf jaar met activiteiten met een educatieve inslag.
- Het faciliteren van een uitgaansgelegenheid op het Bildt waar jongeren elkaar kunnen ontmoeten.

Te bereiken resultaten:

2009

- De jeugdhonken organiseren activiteiten met een educatieve inslag voor jongeren vanaf zestien jaar.
- Het jongerenwerk heeft de mogelijkheid activiteiten met een educatief karakter aan te bieden aan kinderen van zes tot twaalf jaar.
- Frisfeesten voor jongeren vanaf twaalf jaar.

§ 6.2 Hutten en caravans

Inleiding

Jeugdhonken zijn voorzieningen voor jongeren die gerealiseerd zijn met subsidie van de gemeente. De zogenoemde 'hutten en caravans' zijn alle onderkomens voor jeugd die niet voor dat doel zijn aangewezen, zoals hutten, schuren en caravans. Deze keten staan volop in de belangstelling. Zo is het kabinet tegen het gedogen van keten die niet aan de regels voldoen en voert het Bureau Eerlijke Mededinging (BEM) actie voor handhaving van regels op plekken waar consumpties tegen betaling worden verstrekt.

Handhaving van regels is natuurlijk van belang, maar voor de leefbaarheid van de dorpen is het nodig dat jongeren bijeen kunnen komen. Keten hebben een sociale functie, versterken de groepsbinding en bieden jongeren een herkenbare en vertrouwde plek. Maar het grootste nadeel is het ontbreken van georganiseerd toezicht. De verantwoordelijkheid voor gedrag ligt nu voornamelijk bij de jongeren zelf. Dat is geen gewenste situatie, omwille van onze wens het gebruik van alcohol onder jeugd terug te dringen. Bovendien is toezicht nodig in het kader van de veiligheid.

Strikte handhaving ('zero tolerance') is een optie, maar dan moet de jeugd wel een alternatief geboden worden. Want jongeren zoeken elkaar nu eenmaal op en rondhangen op straat is ook niet gewenst, gezien de risico's op overlast en vandalisme.

Jongeren sluiten zich aan bij 'eigen' groepen en zoeken hun eigen plek. Verschillende groepen staan bovendien niet altijd welwillend ten opzichte van elkaar. Vanuit het jongerenwerk en de vrijwilligers in de dorpen lukt het daarom niet altijd om groepen bijeen te brengen in de reguliere honken. Het is praktisch en financieel niet haalbaar om voor elke groep een eigen honk te realiseren. Toch moeten jongeren elkaar in bepaalde situaties en onder bepaalde voorwaarden kunnen ontmoeten. In die gevallen kan de gemeenten de onderkomens van deze groepen gecontroleerd gedogen.

Huidige en gewenste situatie

Jongeren hebben behoefte aan een eigen plek. In de dorpen St.- Annaparochie, St.- Jacobiparochie en Minnertsgea is er met gemeentelijke subsidie een honk opgericht. In de dorpen Nij Altoenae en Vrouwenparochie zijn dorpshuizen die voor jongeren kunnen worden ingericht wanneer hieraan behoefte is. Vanuit het dorp Oudebildtzijl is initiatief genomen tot oprichting van een honk en is een subsidieaanvraag ingediend. De gemeente heeft in de 'reserve jeugdhonken' nog € 22.700,- beschikbaar voor een vierde jeugdhonk. Genoemd bedrag is gelijk aan het bedrag dat voor andere honken beschikbaar is gesteld, maar dat gebeurde voor het laatst in 2002 (daarna is het niet meer geïndexeerd). Als gevolg van de stijging van onder meer loon- en bouwkosten, wordt het subsidiebedrag anno 2008 op € 30.000,- gefixeerd⁹. Voor een jeugdhonk in Oudebildtzijl wordt bovendien - net zoals in St.-Jacobiparochie en Minnertsgea is gebeurd - nog € 1000,- subsidie beschikbaar gesteld voor de aanschaf van een PC.

Het jongerenwerk van Stichting Welzijn Middelsee ondersteunt vrijwilligers van de jeugdhonken. In de praktijk worden honken vaak door een bepaalde groep gebruikt en worden 'niet-groeps-leden' geweerd. Het is wenselijk om - met ondersteuning vanuit het jongerenwerk - te werken aan een oplossing die verschillende groepen zoveel mogelijk samenbrengt. Als dat echt niet lukt, dan bieden gebruikstijden uitkomst. Het is immers praktisch onmogelijk dat elke groep zijn eigen honk heeft.

Als een groep ondanks alle inzet om hen in een jeugdhonk te accommoderen toch een eigen onderkomen realiseert (een keet), dan kan de sociale functie van die keet voor de gemeente zwaarder wegen dan strikte handhaving. Gedogen kan in die gevallen, mits onder strikte voorwaarden. Tussen gemeente, eigenaar en gebruikers wordt een contract afgesloten waarin onder meer wordt bepaald dat gemeente, jongerenwerker en politie toegang hebben tot de keet. Verder worden afspraken vastgelegd over openingstijden, bezoekersaantal, bepalingen ten aanzien van overlast en veiligheid en vermindering alcoholgebruik.

Voor het gecontroleerd gedogen van keten gelden de volgende criteria:

1. Er worden geen keten gedoogd op gemeentegrond.
2. Alvorens te gedogen, vindt bemiddeling door de jongerenwerker plaats. Insteek daarvan is na te gaan in hoeverre bezoek van het reguliere honk mogelijk is.
3. Als blijkt dat bezoek van een regulier honk niet mogelijk is, dan kan de gemeente een keet op particulier terrein gedogen (mits de veiligheid en de openbare orde geborgd zijn en er ook anderszins geen sprake is van een situatie die strijdig is met goed gebruik van de openbare ruimte).
4. Als het college oordeelt dat er redenen zijn om een keet te gedogen, dan wordt het voornemen tot gedogen gepubliceerd.
5. Wanneer geen bezwaren zijn ingediend tegen het gedogen, wordt een contract met de eigenaar en de gebruikers afgesloten.
6. De jongerenwerker houdt de keten in beeld en houdt contact met de gebruikers ervan.
7. Jaarlijks en bij het niet naleven van het contract (bijvoorbeeld bij overlast, overtreding openingstijden, veiligheid of aantal bezoekers) voert de gemeente overleg met de gebruikersgroep van de keet.

Bovenstaande criteria worden nader uitgewerkt in een uitvoeringsnotitie.

Ambitie:

Het voorkomen dat jongeren verblijven in niet-gereguleerde keten.

Doelstelling:

De jongerenwerker voorkomt dat jongeren bij elkaar komen in niet geschikte onderkomens.

Te bereiken resultaten:

2009

- Geen keten op grond in eigendom van de gemeente..
- Het vaststellen van de uitvoering van het gecontroleerd gedogen van keten.

2010

- Voor onderkomens op particulier terrein is een contract met de eigenaar en de gebruikers afgesloten.
- In Oudebildtzijl wordt een regulier honk gerealiseerd.
- De gemeente heeft jaarlijks contact met een afvaardiging van de keetgebruikers met wie een contract is afgesloten.

§ 6.3 Speeltuinen

Inleiding

In de gemeente het Bildt zijn negentien speeltuinen. Elf daarvan bevinden zich op schoolpleinen en acht in woonwijken. De schoolpleinen zijn ook na de schooluren toegankelijk voor kinderen die willen spelen.

Huidige en gewenste situatie

De staat van onderhoud van de speeltoestellen is redelijk, maar het onderhoud, beheer en inspectie zijn tot op heden niet structureel geregeld. Wonen Noordwest Friesland wil het onderhoud op zich nemen. Dit wordt vastgelegd in een overeenkomst tussen de gemeente en Wonen. In de nieuwe situatie wordt ieder speeltoestel vier maal per jaar geïnspecteerd. Ook introduceert Wonen Noordwest Friesland een subsidieregeling voor het plaatsen van nieuwe speeltoestellen.

Het oprichten en inrichten van nieuwe speeltuinen in bestaande en nieuwbouwwijken wordt vastgelegd in nieuw speeltuinbeleid. Hiervoor worden criteria geformuleerd. Ook het onderhoud van speeltuinen wordt in dit nieuwe speeltuinbeleid opgenomen.

Ambitie:

De jeugd een veilige plaats bieden om in de buitenlucht te spelen.

Doelstelling:

Verspreid over de gemeente zijn speeltoestellen beschikbaar voor de jeugd van 4-12 jaar.

Te bereiken resultaten:

2009

- Uitwerking en implementatie nieuw speeltuinbeleid.
- Het tekenen van de overeenkomst met Wonen Noordwest Friesland.
- Het wegwerken van achterstand in het onderhoud van bestaande speeltuinen.

2010

- Het structureel beheer en onderhoud van speeltuinen.
- Bij de ontwikkeling van nieuwe bestemmingsplannen wordt ruimte voor jongeren direct meegenomen, denk bijvoorbeeld aan speelplekken, ontmoetingsplekken en sportterreintjes.

§ 6.4 Sportontmoetingsplek

Inleiding

Eén van de doelstellingen van het BSL-project 'Go-4 Sport' is dat iedere deelnemende gemeente een sportontmoetingsplek (SOP) realiseert bij een bestaande sportaccommodatie. Een SOP is bedoeld voor sportstimuleringsactiviteiten en jongeren worden actief betrokken bij de ontwikkeling en het beheer van deze plek. Gemeenten zijn zelf verantwoordelijk voor de SOP en dragen zorg voor tijdspad en financiering. Het idee van de sportontmoetingsplekken leverde 'GO-4 Sport' in 2004 de Je Maintiendrai-prijs op. Dankzij de prijzenpot krijgt iedere gemeente - dus ook het Bildt - een bedrag van € 12.500 voor de realisering van een eigen SOP. 'GO-4 Sport' stelt vanuit het projectplan bovendien € 15.000,- beschikbaar.

In september 2006 is de eerste sportontmoetingsplaats geopend in de gemeente Ferwerderadiel. Ook de gemeente Menaldumadeel is bezig met de aanleg van een SOP. Gemeente het Bildt is – net als Leeuwarderadeel – nog bezig met de voorbereidingen voor een eigen sportontmoetingsplaats.

⁸ In zijn vergadering van 18 december 2008 heeft de gemeenteraad besloten om een bedrag van € 10.000,- beschikbaar te stellen voor een pilotproject van frisfeesten in 2009.

⁹ In zijn vergadering van 18 december 2008 heeft de gemeenteraad het investeringsbedrag voor een jeugdhonk verhoogd tot € 30.000,-. Bovendien is € 1.000,- beschikbaar gesteld voor de aanschaf van een PC.

Huidige en gewenste situatie
De keuze voor een locatie voor de SOP blijkt niet eenvoudig. Omwonenden zijn huiverig, omdat ze overlast verwachten. De plaatselijke politie wil graag een plek die voldoende zichtbaar is en waar zij eenvoudig een oogje in het zeil kunnen houden. Het streven is om de SOP te realiseren op of nabij een bestaande sportaccommodatie (zoals ook het projectplan ‘Go-4 Sport’ beoogt). Een wijziging van het bestemmingsplan is in deze situatie niet noodzakelijk. Een geschikte plek is nog niet bepaald. Het vaststellen van een geschikte locatie voor de SOP is een mooi voorbeeld van een item waarbij de input van een jongerenpanel wenselijk is. In het dvd-project is het SOP overigens al naar voren gebracht; daarbij is vooral gewezen op de noodzaak van het betrekken van de jeugd bij de invulling van de plek.

Ambitie:
Jongeren kunnen spontaan en ongedwongen bijeenkomen en sportief bezig zijn.

Doelstellingen:
Een plek realiseren waar jongeren uit het Bildt kunnen sporten/bewegen en samenkomen.

Te bereiken resultaten:
2009
• Aanleg van een SOP.
• Het instellen van een denktank (themapanel) met jongeren voor het invullen van de SOP.

§ 6.5 Veiligheid

Inleiding
De gemeente voert Integraal Veiligheidsbeleid (IVB), waarbij tevens aandacht is voor de thema's 'Veilige woon- en leef-omgeving', 'Jeugd en veiligheid' en 'Fysieke veiligheid'. Onder veiligheid verstaan we in deze notitie dan ook een breed geheel, variërend van veilige veilige woon-, leef- en schoolomgevingen tot overlast, criminaliteit, vandalisme en huiselijk geweld.

Jeugdcriminaliteit komt vaak voort uit het experimenteren en verleggen van grenzen. Als jongeren grenzen van algemeen heersende waarden en normen overschrijden, kan dat leiden tot strafbaar gedrag. Het betreft hier jongeren tussen 8 - 24 jaar. De mate van grensoverschrijdend gedrag varieert; vaak zijn persoonlijke omstandigheden van invloed. De meeste strafbare feiten worden gepleegd in de leeftijd van 12 - 18 jaar. Dit is ook de periode waarin jongeren willen experimenteren met hun levensstijl. Dat kan uitmonden in overlast en geweld op straat, diefstal, geweld in het onderwijs, seksuele intimidatie, geweld in het uitgaansleven of bedreigingen op internet.

Bij de aanpak van jeugdcriminaliteit spelen Veiligheidshuizen een belangrijke rol. Veiligheidshuis Fryslân is een samenwerking tussen verschillende ketenpartners: politie, Openbaar Ministerie, gemeente, Raad voor de Kinderbescherming, (jeugd)reclassering en jeugdzorg in het arrondissement Leeuwarden. Vertegenwoordigers van genoemde ketenpartners werken binnen het Veiligheidshuis nauw samen in een

persoons- en gebiedsgerichte aanpak om de criminaliteit en overlast aan te pakken. Vooral de aanpak van jeugdcriminaliteit, veelplegers en huiselijk geweld is sterk gebaat bij het concept van het Veiligheidshuis. Het doel is te voorkomen dat jongeren die zich hebben misdragen in herhaling vallen. Ook zorgen Veiligheidshuizen voor een goede koppeling tussen strafrecht, preventie en zorg. Het thema 'Jeugd en veiligheid' is breder dan probleemjongeren die de straat onveilig maken of een buurt terroriseren. Veiligheid, of juist het gebrek daar aan, speelt ook achter de voordeur. Geweld in huis kan een belangrijke oorzaak zijn van agressief en grensoverschrijdend gedrag van jongeren. Men schat dat jaarlijks 80.000 kinderen mishandeld worden en 110.000 kinderen getuige zijn van geweld. De helft van die kinderen, jongens en meisjes, ontwikkelt daar ernstige klachten door.

Huidige en gewenste situatie
Het aantal meldingen van jeugdoverlast in gemeente het Bildt (agressie, criminaliteit en ander normafwijkend gedrag) bleek in 2007 sterk toegenomen: van zeventien meldingen in 2006 naar negenentwintig meldingen in 2007! In 2008 kwamen in eerste vier maanden in totaal vijf meldingen. Dit relatief lagere aantal is het resultaat van permanente aandacht tijdens regulier toezicht, maar ook van de samenwerking tussen gemeente, jongerenwerker(s) en politie. Jeugdcriminaliteit heeft een hoge prioriteit, zodat snelle signalering en interventie mogelijk is.

Bureau HALT (Het ALTERNatief) organiseert buitenjustitiële afdoeningen en strafvervangende werkzaamheden voor jongeren van 12 t/m 17 jaar die zich schuldig hebben gemaakt aan strafbare feiten in de categorie 'veelvoorkomende criminaliteit'. Daarnaast voert HALT de STOP-reactie uit voor delictplegende jongeren van 8 t/m 11 jaar. Het gaat hierbij om een pedagogische handreiking aan ouders. De kosten van dergelijke afdoeningen neemt het ministerie van Justitie voor haar rekening. Bureau HALT werkt preventief en heeft daarom ook de voorlichting door de politie op de basisscholen overgenomen, onder de naam van project 'Loop niet mee'.

Het aantal meldingen van huiselijk geweld op het Bildt is de afgelopen jaren gestegen: 2006 (2), 2007 (4) en 2008 (7). De minister van het programmaministerie Jeugd en Gezin wenst een regionaal sluitende aanpak van kindermishandeling te realiseren (RAAK). Van de gemeente wordt gevraagd met de Centrumgemeente en diens regionale coördinator mee te werken in de regio. Deze coördinator is trekker van dit proces. De aanpak bestaat uit: opvoedingsondersteuning, een signaleringssysteem voor en een adequate aanpak van kindermishandeling.

Vanuit het onderwijs en de politie wordt aangedragen dat het surfen op internet voor kinderen problemen kan geven. Ouders kennen de gevaren van internet niet en zijn nauwelijks op de hoogte van wat hun kinderen op het world wide web 'beleven'. Voorlichting over internet is nodig, want ouders moeten worden bijgepraat over de digitale wereld van hun kinderen. Om het ouderschap te kunnen aanpassen aan dit multimedia tijdperk dienen ouders geïnformeerd te zijn over computers, internet, onderwijs en opvoeding. Aangezien de kinderen op het voortgezet onderwijs op het Bildt ook in omliggende

gemeenten wonen, wordt getracht deze voorlichting in alle Middelseegemeenten op te pakken¹⁰.

Ambitie:
Kinderen zijn zowel binnen als buiten veilig.
Doelstellingen:
• Een veilige woon-, leef- en schoolomgeving.
• Voorkomen van vandalisme en hinderlijk gedrag c.q. overlast.
• Voorkomen en terugdringen van jeugdcriminaliteit.
• Voorkomen en bestrijden van huiselijk geweld.
• Ouders zijn op de hoogte van de gevaren van internet.

Resultaten:
2009
• Aansluiten bij de ketenaanpak binnen het Veiligheidshuis Fryslân.
• Toezicht op en het in kaart brengen van de locaties en bezoekers van hangplekken.
• Ouders hebben zich kunnen laten informeren over veilig gebruik van het internet.
• Stimuleren van deelname door basisscholen aan het project 'Loop niet mee' van Bureau HALT.
• Stimuleren dat signalen van huiselijk geweld vroegtijdig worden onderkend en gemeld.

¹⁰ In zijn vergadering van 18 december 2008 heeft de gemeenteraad een budget van € 1.000,- beschikbaar gesteld om in Middelseeverband per gemeente ouders en onderwijzend personeel voor te lichten over de gevaren van internet.



Lijst gebruikte afkortingen

AMK	Advies- en Meldpunt Kindermishandeling
AMW	Algemeen Maatschappelijk Werk
APV	Algemeen Plaatselijke Verordening
BEM	Bureau Eerlijke Mededinging
BJZ	Bureau Jeugdzorg
BSI	Breedte Sport Impuls
EKD	Elektronisch Kinddossier
CJG	Centrum voor Jeugd en Gezin
GGD	Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst
JGZ	Jeugdgezondheidszorg
JiF	Jong in Fryslân
JiM	Jong in Middelsee
NNGB	Nederlandse Norm Gezond Bewegen
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
RMC	Regionaal Meld- en Coördinatiepunt
SCP	Sociaal Cultureel Planbureau
SES	sociaal-economische status
SMW	schoolmaatschappelijk werk
SOP	sportontmoetingsplek
VVE	Voor- en Vroegschoolse Educatie
VNN	Verslavingszorg Noord Nederland
WMO	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
ZAT	Zorgadviesteam

Overzicht resultaten

2009

Alcohol

- Het aanbieden en borgen programma ‘De Gezonde School en Genotmiddelen’ (dit programma wordt al aangeboden).
- Het aanbieden en borgen van de cursus ‘Instructie Verantwoord Alcoholgebruik’ (is al verplicht in de horeca).
- Het aanbieden en borgen programma ‘Alcoholvrij op Weg’ (rijschoolhouders informeren leerlingen en melden risicogevalen aan bij VNN voor ‘drunkexperience’).
- Het aanbieden en borgen training eerstelijnsfunctionarissen in de zorg (De Thuiszorg en huisartsen alert maken op signalen betreffende alcohol).
- Actuele Algemene Plaatselijke Verordening (APV) met daarin o.a. regels voor alcoholgebruik op de openbare weg binnen de bebouwde kom (dit is reeds in onze APV opgenomen).
- Actueel vergunningenbeleid voor evenementen.
- Beleid formuleren t.a.v. ‘keten’.
- Intensiveren alcoholcontroles.
- Burgers informeren over het gemeentelijk alcoholbeleid.
- Systematisch toezicht en handhaving van alcoholgebruik in semi-openbare voorzieningen (sportkantines).

Gezondheid

- Besluiten over voortzetting van het BSI-project ‘GO-4 sport’.
- Evaluatie van de ‘Meedoenregeling’ voor kinderen tot achttien jaar uit gezinnen met een inkomen tot 115% van het minimum, met daarbij bijzondere aandacht voor de benutting van deze regeling voor sportbeoefening.
- Gezonde voeding voor jeugd maakt onderdeel uit van de gemeentelijke nota gezondheidsbeleid.

Werk en inkomen

- Het opstellen van een uitvoeringsplan voor het bevorderen van het aantal jongeren met startkwalificatie.
- Tien jongeren in hun ontwikkeling ondersteunen door hen deel te laten nemen aan het zakgeldproject.
- Jong volwassenen in de leeftijdscategorie 18-27 jaar die geen uitkering of ander inkomen hebben en niet naar school gaan, worden actief benaderd. Voor hen wordt een plan van aanpak opgesteld.

Politieke participatie

- Er fungeert ten minste één themapanel voor activiteiten gericht op de doelgroep jongeren.

Maatschappelijke participatie

- Evaluatie van de ‘Meedoenregeling’ voor kinderen tot achttien jaar uit gezinnen met een inkomen tot 115 % van het minimum, met daarbij bijzondere aandacht voor de benutting van deze regeling voor sportbeoefening (zie ook §3.2).
- De sportverenigingen zijn op de hoogte van het jeugdsportfonds.
- Het instellen van jeugdcommissies door de Verenigingen Plaatselijk Belang.

Vrije tijd

- De jeugdhonken organiseren activiteiten met een educatieve inslag voor jongeren vanaf zestien jaar.
- Het jongerenwerk heeft de mogelijkheid activiteiten met een educatief karakter aan te bieden aan kinderen van zes tot twaalf jaar.
- Frisfeesten voor jongeren vanaf twaalf jaar.

Keten

- Geen keten op grond dat in eigendom bij de gemeente is.
- Het vaststellen van de uitvoering van het gecontroleerd gedogen van keten.

Speeltuinen

- Uitwerking en implementatie nieuw speeltuinbeleid.
- Het tekenen van de overeenkomst met Wonen Noordwest Friesland.
- Het wegwerken van achterstand in het onderhoud van bestaande speeltuinen.

Sportontmoetingsplek

- Aanleg van een SOP.
- Het ontwikkelen van toetsingscriteria bij nieuwe bestemmingsplannen voor het meenemen van ruimte voor jongeren (bijvoorbeeld speelplekken, ontmoetingsplekken en sportterreintjes).
- Het instellen van een denktank (themapanel) van jongeren voor het invullen van de SOP.

Veiligheid

- Aansluiten bij de ketenaanpak binnen het Veiligheidshuis Fryslân.
- Toezicht op en het in kaart brengen van de locaties en bezoekers van hangplekken.
- Ouders hebben zich kunnen laten informeren over veilig gebruik van internet.
- Stimuleren van deelname door basisscholen aan het project ‘Loop niet mee’ van bureau HALT.
- Stimuleren dat signalen van huiselijk geweld vroegtijdig worden onderkend en gemeld.

2010

CJG

- De verwijnsindex wordt gebruikt bij het melden van signalen.

Voorschoolse ontwikkeling

- Het instellen van een onderzoek naar invoering gereduceerde ouderbijdrage voor de peuterspeelzaal voor de ouders met een minimum inkomen.
- Daling van het aantal kinderen met een taalachterstand.

Opleiding

- Inventariseren mogelijkheden om te stimuleren dat jongeren hun capaciteiten benutten.

Werk en inkomen

- Op basis van de evaluatie van de pilot zakgeldproject het vervolg bepalen.

Politieke participatie

- Start van een jongerengemeenteraad als educatief instrument.
- Digitale faciliteiten ter ondersteuning van initiatieven m.b.t. jongerenparticipatie.

Maatschappelijke participatie

- Deelname aan en begeleiding van maatschappelijke activiteiten door jongeren in besturen en kader van verenigingen .

Keten

- Voor onderkomens op particulier terrein is een contract met de gebruikers afgesloten.
- In Oudebildtzijl wordt een regulier honk gerealiseerd.
- De gemeente heeft jaarlijks contact met een afvaardiging van de keetgebruikers met wie een contract is afgesloten.

Speeltuinen

- Het structureel beheer en onderhoud van speeltuinen.
- Bij de ontwikkeling van nieuwe bestemmingsplannen wordt ruimte voor jongeren direct meegenomen, denk bijvoorbeeld aan speelplekken, ontmoetingsplekken en sportterreintjes.

2011

CJG

- De gemeente heeft een CJG dat minimaal bestaat minimaal uit de volgende organisaties: JGZ, AMW, BJZ, zorg(advies)teams, regionaal zorgoverleg.
- Er is ten minste één laagdrempelig inlooppunt in de gemeente.
- Er is afstemming tussen het aanbod van organisaties; afspraken hierover zijn vastgelegd.
- Afspraken gemaakt en vastgelegd over signaleren, afhandelen en doorverwijzen.
- Afspraken gemaakt en vastgelegd over regievoering en zorgcoördinatie.
- Professionals worden geïnformeerd over het aanbod.
- CJG heeft een lijn met Bureau Jeugdzorg en ZAT’s.

ZAT

- Goede interne instructie leerkrachten voor de begeleiding en doorverwijzing van zorgleerlingen.
- Optimaliseren contacten met andere organisaties, zoals CJG.
- ZAT en het CJG op elkaar te laten aansluiten (op nader te bepalen wijze).
- BJZ heeft binnen het CJG een lijn met alle ZAT’s.

Opleiding

- Onderzoek naar wat nodig is om een stijging te realiseren van het aantal leerlingen dat een opleiding volgt op het niveau van ten minste zijn schooladvies.

Maatschappelijke participatie

- Leerlingen van de twee Bildtse vestigingen voor voortgezet onderwijs volgen een zinvolle stage in de nabije omgeving.

2012

CJG

- Onderzoek naar de klanttevredenheid.



Bezoekadres
Van Harenstraat 47
9076 BT St.-Annaparochie

Postadres
Postbus 34
9076 ZN St.-Annaparochie

T (0518) 40 92 34
F (0518) 40 92 50
E info@hetbildt.nl
I www.hetbildt.nl

